

MERHABA

2'den önce (2'inci)

Sayın bayanlar, baylar, merhaba! Sayın olmayan bayanlar, baylar, sizlere de merhaba!...

Bindiği dalı kesenler, öksürüğe göre esenler, çabuk kırılıp küsenler, merhaba! Nerdesin, bir şu dağın ardında kalan umudum, merhaba!

Baş tacı edilen hazret-i kuyruk, merhaba! Yaban iti bay buyruk, merhaba! Atı alıp Usküdarı geçen, kan tükürüp kızılçık hoşafı içtim diyen, kendi yağlarıyla kavrulanlar, el kapularında savrulanlar, merhaba! Merhaba bal börek, merhaba zehir zemberek!...

Üçler, yediler, kırklar, cini şeytani, iti uğursuzu, şeytana pabucu ters giydireni, kışında altın kaçıran hac yolcusu, ey yurdumun mübarek orospusu, merhaba!

Babiali salhanesinde birbirlerini boğazlayıp yiyen kurt kalemli uğraşdaşlarım, Merhaba! Gözünü budaktan, sözünü efendiden uşaktan esirgemeyenler, aldatan kaltabanlar, aldanan daltabanlar, merhaba! Batı kafalı-doğu gödeli, doğu kafalı-batı gödeli, aralarındaki sandalye dalaşmalarını yurtseverlik, özgürlük savaşı diye gösteren politika cambazları, ey tükürdüğünü yalayan, ey her kapıyı açan yalan-dolan, merhaba!

Konuşurken mangalda kül bırakmayanlar, halka talkın verip kendileri salkım yutanlar, dönme dolaplar, çarkıfelekler, rüzgar gülü, sayın döneke, bay fırıldak, yüksek sosyete, alçak sosyete, orta yerde iki arada bir derede kalanlar, ilericiler, gericiler, övüngeçler, sürüngeçler, bendemiştimsiciler, neme gerekirciler, hepinize merhaba! Ağızdan dolma, kulaktan kapma, yarım yamalak, üstünkörü, kara aydın, yarı aydın, çeyrek aydın, saray soyratısı, merhaba!

Düşükler, kalkıklar, düşecekler, düşecekleri yere tırmananlar, merhaba! Aslanın ağzındaki ekmek, kendinden başkalarına yarayan emek, Zemzem'den çok daha kutsal alinteri, göz nuru, gözümün nuru, caanım efendim merhaba!

Ağızlarına bir parmak bal çalınanlar, bal tutup parmak yalayanlar, halkı uyutan tatlı sesli yem borusu, eğrisi, doğrusu, yakın geleceğimiz çıkmaz ayın son çarşambası, ey geç olsun da güç olmasın, ey şahane tembellik, altı ayda çıkan temiz iş, bugün git yarın gel, ey tek nalımız, bulunacak üç nalla biratımız, kahrolanlar, kahredenler, merhaba!

Sevil

Yiğitlikte gemi asılın ödleklikte karkası ^{siyon} kahpeliğe ^{esli} esli olmayan,
düşmüşe tekme vuran, kalkmışa elpençe duran, gidene ağam diyen,
gelene paşam diyen, bugün dünden alasin, evet efendim sepet-efendim,
ne buyrulur efendim, efendinin dalkavuğu, yiğitliğin harman olduğu
yerden çıkanlar, kahpeliğin yasa olduğu yerden bitenler, merhaba! (Kano 25-16)
Ey kutsal zamazingo, günlük işimiz fasafiso, ey alavere dalavere, ey
düşüp takkesi keli görünen, hak deyip halk cebinde eli görünen,
merhaba!

Katı

Hicri

Ekin

Ercan
mut

Halime

9-2

Doiz

Nord

Con

Serben

Sibol

Ali'nin başından Veli'nin başına, Veli'nin başından Ali'nin başına
geçirilen külâh, tek sigortamız Maşallah, tek umudumuz "iyi olur
inşallah", merhaba!

Evdeki hesabı çarşıya uymayanlar, Dimyat'a pirince giderken evdeki
bulgurdan olanlar, gönderildikleri yabancı ülkelerde unutulmuş inceleme
heyetleri, dokuz köyden koğulup onuncu köyü arayan yoldaşlarımız,
merhaba! Merhaba ulan körkadı, anamızı belleyen körkadı, merhaba!

Odun iskelesi müdürü, gusulhane mandalı, apteshane ibriği, merhaba!

Armudun sapı var, üzümün çöpü var, estekti köstekti yan yattı çamura
battı, korkaklığımıza, hayınlığımıza uydurduğumuz pis bahaneler,
merhaba!

Alicengiz oyunu, politikamız köşe kapmaca oyunu, ilkemiz körebe
oyunu, hayatımız birdirbir oyunu, toplumsal adalet uzuneşek oyunu,
alttan verir samanı üstten çıkar dumanı, çattı pattı kaç attı, hesabımız işte
bu, merhaba!

Müzik aletimiz gümüş zurna, tek eksigimiz leğen örtüsü, en iyi anlayışımız
mangal tahtası, zavallı bayram haftası, başımızdaki fesleğen, ey olmayan
ayranımız içmeye, atla giden çeşmeye, merhaba!

Atı alıp Üsküdar'ı geçen, parayı verip düdüğü çalan, arabasını dağdan
aşırان, düz ovada yolunu şaşıran, merhaba!

Dişini sıkın, kemeri sıkın dargelirli, merhaba!

Ey enseler, ey gerdanlar, ey ölçüyü kaçırان göbekler, ey hesabı şaşıran
bolgelirliler, merhaba!

Sırça köşkte oturup komşusuna taş atanlar, on parmağında on karalar,
fildişi kulelerinde tüneyen papağanlar, ey kafeste çileyen dut yemiş
bülbülleri, teker kırıldıktan sonra yol gösterenler, vakitsiz öttü diye başı
kesilen horozlar, suyunu kirletti diye kurdun yediği kuzu, uyan artık
heey Üsküdar'da sabah oldu, merhaba!

Gözünün üstünde kaşın var dedirtmeyenler, güneşe karşı işetmeyenler,
üstü bıyık altısakal diye tükürtmeyenler, iki ucuyla ortası pis değnekler,
Mersin'e diye tersine gidenler, ey el dokunulmayan zülfıyar, merhaba!...

Hal

Mahmur
Osman
Yıldız
AP-
Deriz
H-lyx

Kokup bulasınaya, laşın terisi. ^{diğer de diğer} ^{birimsel} ^{da}
demokrasi teresi, suya sabuna dokunmayan elin pisi, uyuntular,
mıymıntılar, sünepeler, süprüntüler, iyiler, kötüler, hem iyiler hem kötüler;
kısaca bizler, harman olduğumuz kişiler, merhaba! → Koro

Merhaba yoksulum, merhaba mahalle mantarı milyonerler, neredesin ey
sağduyu, sesimi duyar mısın ey özgürlük, merhaba!

Yurdumun ağaçsız toprakları, topraksız ağaçları, insansız topraklarım,
topraksız insanlarım, gözyaşlarım, bu ağrılı yürek, bu sızılı baş, kanımı
yakan ataş, merhaba!

Merhaba özgürlük savaşında yaralanıp yitenler, merhaba bu yolda
dökülüp bitenler, merhaba!

Merhaba söylenememiş en güzel söz, merhaba güzel yarınlar, merhaba
gelecek aydınlar, merhaba!...

İşte girdik alana, selam verdik dört yana, sözümüz anlayana Merhabalar,
Merhabaaa!...

Hep beraber

ÇOK KONUŞMA!

1915'de doğdu: Evde ağlıyamazdı. Hemen annesi,

- Sus... diye paylardı

Gülemezdi, bağırıamazdı. Babası,

- Sus... diye azarlardı.

Misafir gelince,

- Ayıptır, sus... derlerdi.

Yabancı kimse yokken de evdekiler,

- Başımı dinliyeceğim, sus... derlerdi.

Yedi yaşına kadar bu böylece sürdü.

İlk Okula gitti. Derste bir şey soracak olsa, öğretmeni,

- Sus... diye çıkışırdı.

Derse kalksa,

- Ne sorulursa onu söyle, çok konuşma... derdi öğretmen

Oniki yaşına kadar da böylece sürdü.

Orta Okula gitti. Ağzını açacak olsa, büyükleri,

- Her lafa karışma... dediler.

Müdür - Söz gümüşse sükut altındır... Vecizesini öğretti.

Türkçe öğretmeni- İki dinle bir söyle... Bak iki kulak, bir ağız var, d

- Sus...

- Sesini kes...

- Çok konuşma...

Onbeş yaşına kadar böylece sürdü.

Liseye gidiyordu. Burada öğrendiği en güzel şey:

"Essükutu hayrün minetdındır" Sözü oldu. Yani susmak dır hayırlıdır.

- Çok konuşma...

- Sus...

- Kes sesini...

Ondokuz yaşına kadar böylece sürdü.

Silegi
Hep
Üniversiteye girdi. Evde,

- Büyüklerin yanında konuşulmaz... diye öğretiyorlardı.

Annesi sözün başına, sus... diye diyor du

Profesör bir gün ona,

- Dilini tut... demişti.

Yirmiüç yaşına kadar böylece sürdü...

Askere gitti, Onbaşı,

- Sus len... diye bağırdı.

Çavuş,

- Dırlanma... diye azarladı.

Yüzbaşı,

- Pıssss... Sıssss... dedi.

- Karakola çağırdılar. Polis,

- Çok konuşma... dedi.

Komisier

- Sus be... dedi.

Ser - İşe girdi. Arkadaşları, işaret parmaklarını dudaklarına koyar,

- Hişş't... derlerdi.

- Aman hişşşt... Aman sus, aman başın derde girer.

- Aman haaaa...

- Büyükleri

- Sen her şeye burnunu sokma...

- Sen anlamazsın...

- Sana mı kaldı...

- Sen sus... derlerdi.

- Evlendi. Karısı,

- Aman sus... Sen karışma... derdi.

- Sonra çocukları oldu. Büyüdü çocukları,

- Aman baba yaa... Sen sus baba ya... Çakmazsın bu işlerden.

ÇAPKIN HİKAYE

(Yazar, Sekreter, Kadın)

YAZAR-

Çocukluğumdan beri insanları ağlatacak yazılar yazmak isterdim. Bu istekle yazdığım bir hikayeyi bir dergiye götürmüştüm. Derginin sekreteri çok anlayışsız bir adam olduğundan hikayemi okurken hüngür hüngür ağlaması gerektiği halde kahkahalarla güldü.

SEKRETER-

YAZAR-

Aferin! Çok güzel. Bunun gibi hikayeler yaz getir bize.

Yazarlıktaki bu ilk hayal kırıklığım hala sürmektedir. Çoğu ağlansın diye yazdıklarımı okurlarım gülüyorlar. Çapkın hikaye nedir bilirsiniz? Çapkın hikaye?

SEKRETER-

YAZAR-

Artık yaz geldi, çapkın hikaye yaz.

Hiç bozuntuya vermedim. "Başüstüne" dedim. Kendi kendime "Çapkın Hikaye" de nasıl olur, diye düşündüm. Bir hafta sonra...

SEKRETER-

YAZAR-

Çapkın hikaye yazdın mı?

Haaa... Unutmuşum, haftaya yazarım. Unuta unuta mayısı atlattım. Haziran girince, sekreter asılmaya başladı:

SEKRETER-

YAZAR-

Yahu hani çapkın hikaye yazacaktın?

Kolay canım, yazarım.) ilker

"Çapkın Hikaye"nin nasıl yazılacağını bilmediğimi anlamasınlar diye, "kolay" dedim ama, hiç de kolay değil. Haziran'ın ortalarına doğru sekreter adamakıllı kızdı:

SEKRETER-

YAZAR-

Yaz geçiyor, sen hala çapkın hikaye yazacaksın.

Canım telaş etme, yazarız... Daha dört ay önümüz yaz. Haziran ayını da atlattım. Ama Temmuzun yakıcı sıcakları başlayınca, sekreter küplere bindi:

SEKRETER-

YAZAR-

Bana bak, çapkın hikaye yazacaksan yaz, yazmayacaksan söyle, başkasına yazdırayım...

Ne? Başkasına mı yazdıracak? Yağma yooook... Alt yanı bir hikaye beş lira, bilemedin on lira... Ama ben onun parasında değilim. Bir kere piyasada adım çıktı mı: "Canım o da mizah yazarı mı, bir çapkın hikaye bile yazamaz, boş ver"... diyecekler. Artık ondan sonra, sen istediğin kadar, yok mizah şöyle olmalıdır, böyle olmalıdır diye, işin yoksa öt dur. Ağzınla kuş tutsan kimse yazdırmaz.

Hem şerefimi kurtamak, hem de geçim derdi uğruna bir çapkın hikaye yazmaya karar verdim. Evdekilerin hepsini bir yere gönderdim. Tek başıma kaldım.

Başladım odalardan odalara, sofalardan helalara dolaşmaya. Çapkın hikaye, çapkın hikaye... İlk bir konu bulmalı. Kadın olmalı işin içinde, kadın değil de karı olmalı... Ne bileyim, şöyle fıstık gibi bir karı... Ya da ilik gibi bir kız. Efendim? Plaja gitmeliyiz... Değil mi ya... İki gün düşündüm, üçüncü gün kolları sıvadım, yazdım bozdum, çizdim, gene yazdım. Ama sıkı bir çapkın hikaye şişirdim.

SEKRETER-

Oku bakalım.

YAZAR-

Kadıköy vapurunun lüks mevkiindeyim. Ben her zaman güvertede otururum. O gün lüks salona geçişimin sebebi iskelede gördüğüm yerli malı bir sarışın bombaydı.

SEKRETER-

Güzel...

YAZAR-

İskele kalabalıktı. Kalabalıktan yararlanarak, sarışın bombanın arkasına geçtim. İtin kopuğun sıkıştırmaması için kızı himayem altına aldım.

SEKRETER-

Aferin... Güzel yazmışsın.

YAZAR-

İskele çok kalabalıktı. Başladılar arkadan itmeye... Aman ne güzel itiyorlardı.

SEKRETER-

Çok güzel...

YAZAR-

Kapılar açıldı, sarışın bomba lüks mevkie gidince, ben de arkasından gitmeye mecbur oldum. Koltuğa bir oturdu, yani yattı... İşte o zaman dayanamadım, bereket, dişlerimi dudaklarıma geçirdim, ellerimle vapurun demirlerine yapıştım da kendimi zor tuttum.

SEKRETER-

Fevkalade...

YAZAR-

Benimle plaja gider misin?

KADIN-

✓ Herseyin bir bedeli var
Uyuşursak giderim.

SEKRETER-

Aman harika...

YAZAR-

Sonradan pazarlığa başladık.

KADIN-

50 lira...

YAZAR-

Çok...

KADIN-

Neresi çok. Bu zamanda hayat pahalı. Bir ruj otuz lira...Efendim domates bile bulunmuyor... Kahve yok, çay yok, şeker yok... ? Gıcık

SEKRETER-

Bu ne biçim çapkın hikaye yahu? Birden bire sapıttıverdin. Olmamış...

YAZAR-

Bir süre bağırp çağırdıktan sonra, babacan bir sesle: (Ehler)

SEKRETER-

Böyle mizah olmaz. Halk zaten pahalılıktan, dertten, sıkıntıdan bunalmış bıkmış... Onu biraz eğlendirmek, güldürmek gerekirken, sen tutmuş, hikayenin en tatlı yerinde domates filan diye zirvalamışsın.

YAZAR- Canım sıkıldı. Eve kapandım. Şöyle dört başı mamur, zengin sosyete karısı... Nasıl olsa hikaye değil mi? İstedğim ka seçerim. Keyif benim. Çok esaslı bir çapkın hikaye yazdım.

SEKRETER- Oku...

YAZAR- Salondan hafif müzik sesi geliyordu. Biz Süheyla ile balkonday Başıni omuzuma yasladı. Onu göğsüme çektim.

SEKRETER- Çok güzel...

KADIN- Kocam görür aman...

YAZAR- Niçin bu kozalak herifle evlendin?

SEKRETER- Fevkalade...

KADIN- Ah sorma, evlenmiyeydim de ne halt edeydim? Bu zamanda ko mı sevgilim? İki odalı bir apartmana 1000 lira kira veriyordu. Giyim kuşam ona göre... Namuslu çalışırsan daktiloluk fi yapsan, yüz liradan fazla vermiyorlar. Başka türlü çalışma başlasan... (Ağlamaya başlar) Ben de mecbur oldum bu kozala evlenmeye.

SEKRETER- Olmamış... Sen laf anlamıyorsun... Yahu işi tatlı yerinden al.

YAZAR- "Çapkın Hikaye" uğruna ekmeğimden, mesleğimden olacağım. hafta evimden çıkmadım. İlle beğendirmek azmiyle bir çapk hikaye yazdım. (Okur) Plajdaki kabinenin budak deliğine gözün uydurdum. Genç kız çırılçıplaktı. Erkek de soyundu. Sonra erk benim gözetleme deliğine geldi "Arkadaş vaktin doldu, iki buç liraya beş dakika... Bundan sonrasını seyredeceksen, beş li daha alırsın" "Aman dedim, param yok. Gel sen dışarıya ben iç gireyim... Sen bizi seyret. Bu sefer adam iki buçuğu bana verdi. gözetleme deliğine geçti. Ben kabine girdim.

SEKRETER- Harikulade... Sonra ne yaptınız?

YAZAR- Siz, bir hikayeye on lira vermiyor musunuz? Bana beş lira ver hikayemin buraya kadar olan bölümünü koyun deliğe. Çünkü bundan sonra...

KADIN- Bu kadar çalışıyorum yine de geçinemiyorum. Hasta çocuğum doktorun yazdığı ilacı eczanelerde bulamıyorum.

YAZAR- Vallahi kabahat benim değil... "Sus kız ağlama, hikayeyi berba ettin. Bizim sekreter darılır." dedim.

KADIN- Sen karışma... Ben ağlıyacağım.

YAZAR- İşte böyle. İnsanların bana verdiği gözyaşlarını imbikten üzün suyu çeker gibi kahkahaya çevirmeye çalıştım. İnsanların hep hep gülmeleri için. İnsanların kendi kötülüklerine, yinc kendilerin güldürmekle hem kendimden, hem başkalarından intikam aldım.

MEBUS PALTOSU

(Yazar, Arkadaş, Eskici, Karısı, Komser, Polis)

YAZAR-

O kiş bana uğurlu gelmişti. Bir yıl önce 700 liraya aldığım bir ansiklopediyi Yüksekaldırım'da bir eski kitapçıya 250 liraya satınca, bu para elime havadan geldi sanmışım.

Sizin için inanması belki zor ama, o yaşma dek hiç palto giymemişim. Kışları, pardesüyle, yağmurlukla geçirirdim. İyi bir paltoya özeniyordum. Şöyle kalın, tüylü, zengin işi, simsıcak bir palto... Rengi ille de devetüyü olacak.

Şöyle istediğim gibi bir palto giyebilirsem, kar lapa lapa yağarken, inadıma inadıma sokakları arşınlayacaktım. Titreşe titreşe inen kar kelekleri, benim kalın paltomun yumuşak tüylerine değer değmez eriyiverecekti.

Üç-dört gün terzi aradım. 250 liraya ısmarlama palto giyemeyeceğimi anlayınca, hazırcılara başvurdum. Hazır elbisecilerde de, istediğim gibi devetüyü rengi, kalın paltolar vardı. Vardı ama, en ucuzu 600 lira... Beyoğlu'ndan sonra, daha ucuz palto bulurum diye, Sirkeci'ye geçtim. Mahmutpaşa'da bir yerde 500 liraya, istediğim renkte bir palto bulabildim. O kişi de paltosuz geçirmeye karar verirken, bir arkadaşım:

ARKADAŞ-

Neden Kapalıçarşı'daki eski elbisecilere gitmiyorsun? Görersen şaşarsın, ne elbiseler var o eski elbisecilerde...

YAZAR-

Gittik. Gerçekten arkadaşımın dediği gibi yerler. Tam isteğime uygun yumuşacık tüylü, kalın, devetüyü renginde, hem de 250 liraya bir palto buldum. Paltonun yalnız bir kusuru vardı; vücuduma uygun değildi.

ESKİCİ-

Bakın Beyim... Nasıl da oturdu. Tam zatıalınıza göreymiş, ısmarlama yaptırsaydınız, böyle oturmazdı.

Çok yakıştı. Maşallah vücudunuz da güzel. Dönün şöyle, bir de arkadan bakın!... Fevkalade... Bele bakın, nasıl oturdu... Bu kadar olur. Terzi tam sizin ölçünüze göre dikmiş. Allah Allah... Yakalar nasıl... Çok güzel canım!... Ama sizde de güzel vücut var maşallah...

YAZAR-

Biraz büyükçe değil mi?

ESKİCİ-

Aman efendim, daha iyi ya, zengin gösterir... Palto üstte dökümlü

YAZAR-

Doğru söylüyordu ama, beni zengin gösterecek olan bu palto dökümlü olduğundan, yolda giderken haberim bile olmaksızın üstümden dökülüp düşecek *kardeşim* dökünü...
kardeşim

ESKİCİ-

Şimdi moda böyle... Ama siz bilirsiniz, isterseniz hemen terzi düzelttiririz.

ARKADAŞ-

Yazık... Bu güzelim paltoyu hiç bozdurma. Tam sana uydu.

YAZAR-

Sıra pazarlığa gelmişti.

ESKİCİ-

İkiyüzelliden iki kuruş aşağı deseniz olmaz... Allah sizi inandırsın ben bu paltoyu ikiyüzelliye aldım. Ama arkadaşınız, bizim müşterimiz de ondan karsız veriyorum. Siz yalnız gelseydiniz beşyüz derdim. Yepyeni palto... Terziye gitseniz, bin lira yapmaz. Bikez şimdi bu kumaşlar yok. Nerdee.... Bu kumaşlar şüphesiz antika oldu... Taş gibi kumaş. Allah uzun ömürler versin, siz de bu paltoyu ömrünüz oldukça giyersiniz. Pazarlık etmeyin... Onun aşağı düşerseniz olmaz. Beyim, bunun yalnız terzi parası beşyüz. Gösterişi yeter. Sonra da yepyeni. Yemin ederim, bir hafta giyilmemiştir.

YAZAR-

Bari bir on lira olsun indirseniz.

ESKİCİ-

Bakın Beyim... Siz bu paltoyu bütün kış giyin. Yazın getirin bana ben sizden yine ikiyüzelli liraya alırım bu paltoyu... İşte Benim yanınızda söz veriyorum. Nisanda, mayısta getirin, alın ikiyüzelli liranızı.

YAZAR-

Sahi alır mısınız?

ESKİCİ-

Vallahi billahi alırım. İsterseniz bir de senet vereyim. Kime olsa bu paltoyu beşyüze veririm. Yoksa benim size ruhum ısındı da ondan ikiyüzelliye veriyorum.

YAZAR-

İkiyüzelli lirayı verdim, paltoyu giydim.

ARKADAŞ-

Güle güle giy, mebus gibi oldun yahu...

YAZAR-

Gerçekten palto bana oturmuştu, ama ben bitürlü paltoya oturamıyordum. Yolda giderken vitrin camlarında kendimi seyrediyordum. Evet, zengin, dökümlü bir palto...

YAZAR-

Akşam vapura bindim. Cigara arıyordum. Üstümü başımı aradım ama cigara paketi yok. Oysa vapura binmeden iskeledeki dükkanda iki paket cigara almıştım. Demek düşürmüşüm.-Az sonra biletim geldi. Ararım tararım, bilet yok. Acaba hangi cebime koydum? Bütün ceplerimi didik didik ettim, yok. Vapurda cezalı bilet aldım. Vapurdan çıkarken elimi cebime attım, yine bilet yok. Deli olma işten değil. Demek cezalı aldığım bileti de dalgınlıkla atmışım. Ben daha cezalı bilet alıp iskeleden çıktım.

Kallı: 50
Hicri: 1390
KARISI-

YAZAR-

KARISI-

YAZAR-

KARISI-

YAZAR-

KARISI-

YAZAR-

KARISI-

YAZAR-

KARISI-

YAZAR-

KARISI-

YAZAR-

Komsu: Anlat

KOMSER-

YAZAR-

KOMSER-

Hemen iki paket cıgarayla bir kútu kibrit aldım, otobüse bin
Bilet aldım, Kontrolör geldi. Benim otobüs bileti yine yok...
yanımı aradım, ceplerimi ters çevirdim, yerlere baktım, y
Cezalı bilet almak bişey değil de, yalandan "biletim var" demiş
oluyor da insan, utanıyor Eve gittim. Karım paltoyu çok beğendi
Sana hiç yakışmıyor ama, büyüklüğü iyi. Bundan kendime ma
yaparım, oğlana da bir palto çıkar...
Ben ne giyeceğim?
Artanı sana yeter de artar bile...
Canım sıkıldı. Paltonun cebinde cıgara olacaktı!
Burda sigara falan yok! *Palto bana uğursuzluk getirdi. Ne alsam, yok oluyor. Bikeresin*
Palto bana uğursuzluk getirdi. Ne alsam, yok oluyor. Bikeresin
evin anahtarını yitirdim. Çoluk çocuk dışarda kaldık. Çilin
getirdik de kapıyı açtık. Bir pazar da karımla sinemaya gitmiş
Cumartesiinden aldığım sinema biletini bitürlü bulamadım. *11/12*
Bu mebus paltosunu giydin giyeli üstüne bir aptallık geldi...
Kendini gerçekten mi mebus sanıyorsun, nedir. Eline aldığın ş
yok oluyor. (!!)
En kötüsü, bigün de tomarla beş liralık, on liralık birarada, ta
yüzelli lirayı...
Nee??!!
... yüzelli lirayı yitirdim.
Çarptırmışsın parayı. Tabii böyle palto giyersen, yankesiciler
seni zeygin bir adam sanırlar. Yine çaldırdın...
Canım nasıl çalarlar... Düşme bile çözülmemiş.
Usta hırsız, sanki parayı aldıktan sonra ilikleyemez... *halkın*
Bir gün akşam geç vakit düşünme düşünme eve gidiyordum. Hava
kararmış. Bir cıgara içesim geldi. Cıgarayı buldum, kibrit yok. Oys
kibrit kutusunun çingirtisini duymuştum. Yere düşmüş olacak di
eğildim, arıyorum. Karanlıkta... Ararken, ararken, İmdat!... diye b
kadın çığlığı koptu. Arkasından gürültüler... Sopalı bir adam üstüm
yürüdü. Bekçi düdüğü... Beni yakalayıp karakola götürdüle
Suçum, röntgencilik... Sözümona, önünde durduğum b
pencereden evin içini gözetliyormuşum. Gözetlediğim yer de he
penceresiymiş... Efendim, ben şerefli bir insanım. Rica ederim
bana iyi bakınız. Bende röntgencilik edecek adam hali var mı?
Ho-hoo... Biz senin gibi beylerden ne röntgenciler görmüşüz...
Vallahi değil, billahi değil...
Pekiy, elalemin bahçesindeki kümesin tepesinde ne işin vardı?

YAZAR- Efendim, yanlışlık... Kendi evim diye... Oraya nasıl çıktığıma ben de şaşıyorum.

KOMSER- Adın ne?

YAZAR- Adım Mehmet...

KOMSER- Soy adın?

YAZAR- Demirer...

KOMSER- Bu sıcakta bu kalın palto ne? Hem bu palto senin değil...

YAZAR- Benim efendim.

KOMSER- Nasıl senin bel.. Ulan, bunun içine senin gibi üç kişi girer. Çıkarmak bakayım şunu... Bunlar ne?... Ulan, bunlar ne?

YAZAR- Benim anahtarlarım.

KOMSER- Sen çilingir misin? Şimdi anlaşıldı... Yaz... Üç deste anahtar, bir çakı, bir ekmek bıçağı, bisürü vapur-otobüs bileti, bir tomar kağıt para: yüzelli lira, yedi kurşun kalem, iki dolma kalem, bir kutu jilet, iki avuç bozuk para, bir saat, onaltı paket cıgara, beş kutu kibrit, bir kadın çorabı teki, bir diş fırçası, bir sutyen. Dış seferden döner vapurlarımızda bile bu kadar kaçak eşya çıkmaz. Bunlar ne?

POLİS- Ne düşünüyorsun?

YAZAR- Bu kadar ağırlığı aylardır nasıl taşıdım, diye düşünüyorum. Başka çıkar yol olmadığı için herşeyi olduğu gibi anlattım. Geceyi karakolda geçirttiler. Sabah, paltoyu aldığım elbiseciye gittim. Eskiçinin paltoyu neden 250 liraya geriye almak istediğini anlamıştım.

ESKİCİ- Hayır... Bu paltoyu ben satmadım.

YAZAR- Aman nasıl olur. Sen bu paltoyu 250 liraya geri almayacak mıydın?

ESKİCİ- Ben sizi tanımıyorum bile...

YAZAR- Röntgencilik derken, iş hırsızlığa döküldü. Paltonun gerçek sahibi bulundu... İki yıl önce bir mebusun evinden çalınmış. Mebus paltosunu geri aldı. Ona yanmıyorum da, koca paltonun sahibi koca mebus, paltonun astarından çıkanlara da sahip olmadı mı?

Volkan: "Evet, hepsi benim" dedi. Yalnız pembe satenden evde dikilmiş sutyeni beğenmedi. "Bu benim değil." dedi.

7.

ŞARKI : DİYE DİYE

Aklı olan geçmeli hep partiden partiye,
Siyaset hayatında yükselmeli zart diye... zart diye.... zart diye....

Hiç bir parti kalmadı girip de çıkmadığı
Adam olmadı am(m)a, aday oldu zırt diye... zırt diye... zırt diye...

Demokrasi devrinde kahraman olmak kolay
Dün(kü) öptüğün eli ısırmalı hart diye... hart diye... hart diye...

Dalkavukluk edeyim diye eğildim bir gün.
Pantolonun arkası yırtılmaz mı cart diye... cart diye... cart diye...

Yirminci tamirinde zavallı sol pabucum.
Avrupaya koşarken (iken) çıkmasın mı fart diye... fart diye... fart diye...

Avrupa almaz beni, topluluğa giremem.
Memlekette demokrasi, kuzu kapan kurt diye... kurt diye... kurt diye...

8.

İNSANIN SOSYALİST OLACAĞI GELİYOR (BİR HATIRA DEFTERİ)

4 Mart...

Saat 11'de uyandım. Dün gece arkadaşlarla çok içmişiz. Hizmetkarımın nerde olduğunu sordum. "Arabaya binip gitti, ama nerden geldiğini söylemedi" dedi. O herifin yazısını okuyunca kan beynime sıçradı. Bu solcular yine gemi azıya aldılar, işi iyice azıttılar. Nurperi'ye telefon ettim. Bu karı sebep-i mevtim olacak. Bu gece birlikte olamayacakmışız. Kocasını yabancı mı sanki, o oluversin. Razi oldu ama karımı istemiyor, kıskanıyor. Önce yemeğini yabancı bir firmanın mümessiliyle yiyeceğim. Büyük iş yapmak ihtimalimiz var.

16 Nisan...

Yine tırşu gibiyim. 11'de uyandım ama, saat bire kadar yataktan çıkamadım. Şu namussuzun yazılarını okumayayım diyorlar, nedense kendimi tutamıyorum. Bakalım bugün de ne halte karıştırmış diye okuyorum. Emekçiler sömürülüyormuş. Bunlara para vermek, karınlarını doyurmak, sömürmek mi oluyor yani? Şu Nurperi'den sıkıldım artık. Yine insanın kendi karısından iyisi yok. Karım her kahrımı çeker. Geçen gün otomobilini değiştirmeye istediğini söyledi. Gönlünü alayım bari. Beğendiği bir modeli seçsin de getirsinler arabayı.

24 Mayıs...

Şu kadın milletinde hiç akıl yok. Karım, bir yazlık ev alalım diye tutturdu. Yazlık ev alınca, ben mecbur muyum her yaz aynı evde oturmaya? Dinletemedim. Suadiye'de büyük bahçeli bir yazlık beğenmiş. Bugün satın aldı. Devlet fabrikaları zarar ediyormuş. Edecektir tabii... Niçin özel teşebbüse devretmiyorlar? O alçak yine gazeteyi zehirlerini kusmuş. Hem memleketin ekmeğini yiyorlar, her gün nankörlük ediyorlar. Beğenmiyorlarsa, defolup gitsinler burdan. Bizim yeni sekreter kız, bir içim su... Bitiyorum kıza. Adı Yıldız'mış. Beni epey uğraştıracağı benziyor.

2 Haziran... Kutlu

gazete de
görmü
görmü

Olaylar çok can sıkıcı. Gazetelerde grev haberlerinden geçilm
Hep bu sosyalistlerin yüzünden... Memleketin birlik ve beraber
bozdular. O namussuz, gazetesinde yine verip veristirmiş. Yıld
olmasa deli olacağım. Bugün ona bir apartman dairesi tutuyorum

22 Haziran... Sibel

Avrupa gezisinden dün döndüm. Gazeteler, ithalat yolsuzluğ
haber verince, ortaklar telgraf çekmişler. Sözde yaptığımız yolsu
yirmi milyon lirayı geçiyormuş. Solcuların kökünü kazımadıkça
memlekette rahat huzur yoktur.

28 Haziran... Mahmut

Halim
omuz
valla
otur
gider
valla

Böyle namussuzluk olur mu? Şirketin yüzde ellibir hissesini e
tutan ortak, hiç haberimiz olmadan bütün hisselerini satmış. Paç
kurtarmak için bize söylemeden yaptı bunu... İthalat yolsuz
dedikleri işten mahkemeye verilecekmişiz. Bankalar da kr
kesti... Düşünüyorum da, yine en iyisi devletçilik... Şimdi bizde i
devletçilik olsaydı, devlet bizi bu durumdan kurtarabilirdi. Elimiz
malları satın alsa yeter...

3 Temmuz... Erkan

Benden atik davranıp, ortaklardan biri iflasını ilan etti. Tabii
iflas... Alacaklılarım tedbir almaya başladılar.

11 Temmuz... Alper

Gayrimenkullerimi karımın üstüne yapacağım. Başka çare
Dünya kadar da para yedirdiğim halde, işleri yoluna sokamadım

21 Temmuz... Cem

Avukatım, karımı boşamamı söyledi. Alacaklılar kar
dönebilirlermiş. Karıma söyledim, malları ve paraları kurtarmak
mecbur olduğumu anlattım. "Sanki nikah nedir ki?.. Yine bir e
birlikte yaşayacağız." Memleket uçuruma gidiyor, hala görmüy
mı? Solcuları temizlemekten başka çare yoktur.

8 Ağustos... Halim

İşte bir bu eksikti... Müfettişler... Vergi kaçırmışız. Belalar üst
geliyor. Zamanında akıl edip yurtdışına para kaçırabilseydim, ş
basar giderdim.

22 Ağustos... Murat

Artık her şey bitti. Avukatım dava için iki yüz bin lira istedi. Ken için istemiyormuş. Avanta olarak verecekmiş, örtbas etmek için Karımdan, yani boşandığım karımdan istedim, çiftlik aldım dedi. Tutuklanmam ihtimali var dedim. Oimaz dedi. Peki, bütün bu mal paralar benim değil mi?

30 Ekim...

Serkon

Bir süre tutuklu kaldıktan sonra, nakdi kefaletle tahliye edildi. Eskiden birisine borç vermişim, yüzbin lira alacağıma karşılık, k bin lira veririm dedi. Ben de cezaevinden çıkmak için razı oldum. Kısa tutukluluğum bana çok şey öğretti. Evime gitmedim bile... Karı yakında evlenecekmiş. Bütün malımın mülkümün üstüne otur beni mahvetti. Otelde kalıyorum. Ondan bundan küçük borç alarak yaşamak zor. Sevmediğim halde yine o herifin yazdığı gazeteyi okumadan yapamıyorum. Bugünkü yazısı fena değil...

4 Kasım...

Halime

Otel parası bile yok... Öğleye doğru yemek ısmarlar diye eski arkadaşşıma gittim. Ortanın solunu açıkladı. Doğrusu aklım yattı. S sözü iyi değil ama, olsun, ortanın solundan başka çare yok..

11 Aralık...

İsmail

Saatimi sattım. Tophane'de çok kötü bir otele yerleştim. Bir odada ü kişi. Memleket sefalet içinde. Herkes işsiz, iş yok, para yok... Hayır bu memleketi ortanın solu da kurtaramaz. Ben sosyalizme inanıyorum, ama bize göre bir sosyalizme... Ben yüzde altmış sosyalistim. İş aramaya karar verdim.

2 Ocak...

Sevil

Yılbaşını pis bir otel odasında geçirdim. Ağladım. Gece yarısından sonra sokağa çıktım, sabaha kadar dolaşım. Nasıl su gibi para harcıyorlar. İnsanın bunları görünce sosyalist olacağı geliyor. Bu yoksul insanları hiç mi görmüyorlar?.. İnsan utanır be... Yüzde altmış, yüzde seksen sosyalistlikle düzelmez bu işler. Sosyalistim be. N'olmuş yani?

7 Şubat...

Osman

İki gündür açım. Bu sabah simitçinin tablasından bir simit aşırımdım. Bir tek o yazar doğru vazıyor. Ne namuslu adam. Evet, evet, ilik...

4 Mayıs...

Yıldız

En sonunda bir iş bulabildim. Bakanlıkta nüfuzlu bir arkadaş işi yaptığı bir ithalatçının yanına koydu beni. Bu işleri iyi bildiğimde adamın işine yarıyorum. Oldukça iyi para alıyorum. Ankara'da bir e tuttum. ↓ 126

1 Haziran...

Seda

İş gereği ayda beş-on gün İstanbul'da kalmam gerekiyor. Dört oda bir daire satın almak zorunda kaldım. Bir de küçük araba. Öğley doğru sokaklar ana baba günüydü. Mitingmiş, gençlikle işçiler birleşmiş, miting yapıyorlarmış. Hep bu solcuların başının altında çıkıyor bunlar. ↑ 176

20 Temmuz...

Deniz

En sonunda kendi başıma bir firma kurdum. ↓ sol Allaha çok şükür... İstanbul'a yerleştim. Dün gece, eski karımla kocası evimdeydi. Eski karımın kocası, benimle ortak bazı işler çevirmek istiyor. Olur dedim. Onlara, hiç unutamayacakları esaslı bir kazık atmak boynumun borcudur.

4 Ağustos...

Erkan

Saat onbirde uyandım. Dün gece arkadaşlarla çok içmişiz. Eski karımın meteliği yoktu. Bu zengin... Güzel değilmiş, olmasın varsın... Birsen'e telefon ettim. Bitiyorum bu kariya. Öğle yemeğini yabancı bir firmanın mümessiliyle birlikte yiyeceğiz. O herifin yazısını okuyunca kan beynime sıçradı. Bu solcular yine gemi azağa aldılar. Memleketi felakete sürüklüyorlar. Solculukla Savaş Derneği'ne onbin lira vermesi için müdüre telefon etmeli... Resmen verip deftere yazsınlar ki, vergiden düşelim.

Gizlenmiş

Bilsen - Canım

BİZDEN

(Anlatıcı, Nöbetçi, Yarbay, Yaver)

Formoza'da manevralar vardı. Formoza Çini orduları bu manevrada başarılı bir sınav vermekteydi. Yüksek rütbeli Amerikan subayları, Amerikan generalleri, savaş uzmanları da gözlemci olarak manevrayı izliyorlardı. Bir gece yarısından sonraydı. Sivil giyimli bir ^{Yar bay} ~~adam~~ Mareşal Çankayşek'in manevra alanındaki karargahına girmek istedi.

NOBETÇİ- One! Parola?

YARBAY- Ben yarbayım oğlum...

NOBETÇİ- Yarbay mı? Kim olursan ol, istersen general ol, içeri girmek için parolayı söylemek zorundasın. Parola?

YARBAY- Ben yarbayım!

NOBETÇİ- Parola?

YARBAY- Oğlum, bak ben yarbayım.

NOBETÇİ- Parola?

YARBAY- Ben yarbayım

NOBETÇİ- Parola?

YARBAY- Oğlum, ben yarbayım

NOBETÇİ- Parola?, parola —————) keşme kantar sağla

YARBAY- Oğlum, sen paroladan başka laf bilmez misin?

NOBETÇİ- Bilmem, parola?

YARBAY- Tabii sana hak veriyorum. Tam askerce bir davranış parolayı söylemeyi elbet içeri sokmayacaksın. Ama ben yarbayım.

NOBETÇİ- Parola?

YARBAY- Oğlum, gizli servisten olduğum için sivil giyimliyim. Haberalma yarbayıyım.

NOBETÇİ- Parola?

YARBAY- Oğlum...

NOBETÇİ- Parola?

YARBAY- Çocuğum... Yavrum...

NOBETÇİ- Parola?

YARBAY- Bak, işte kimliğim... İnanmazsan, al bak...

NOBETÇİ- Hareket yapma! Parola?

YARBAY- Al, al da incele... Bak işte, resmim de var... Gördün ya...

27

NÖBETÇİ- Yaklaşma! Parola?

YARBAY- Bak oğlum, aç kulağın beni iyi dinle. Komutanımıza ve Amerik generallere çok önemli, çok gizli bir bilgi ulaştırmalıyım, çok önemli anlıyor musun?

NÖBETÇİ- Ben anlamam. Parola?

YARBAY- Oğlum, ben bu haberi hemen şimdi komutanımıza bildirmezsen memleketimiz, anlıyor musun, memleketimiz mahvolur. Ya hepimiz mahvolacağız. O zaman senin bu nöbeti tutmanın ya da tutmamanın hiçbir anlamı kalmaz. Öyle değil mi çocuğum?

NÖBETÇİ- Parola söyle!

YARBAY- Sen şimdi beni içeri salmıyorsun ama, yarın yandın, yandın. Yarından tezi yok, şafak sökerken kendini ölmüş bil, seni kurşun dizdireceğim. Bir manga er. Senin gözlerin bağlı. Ateeeeeş!... Grav grav, grav! (Keller "e" du)

NÖBETÇİ- Parola? keller

YARBAY- Bak nöbetçi, ben sizin birliğinizden bir subay olsaydım, elbet parolanın ne olduğunu bilirdim. Ama ben sizin birliğinizden değilim ki parolayı bileyim. Çok uzaktan geliyorum. Şuraya kadar ciple geldim cip biraz aşağıda... Sen beni içeri bırakmazsan ben, ben...

NÖBETÇİ- Parola?

YARBAY- Ben mahvolurum, ben... Oğlum yavrum... Bu bir görev çocuğum... Yani herşey biter...

NÖBETÇİ- Parola?

YARBAY- Ulan, eşşoğlueşşek! (Sesi dağlarda yankılanır.)

NÖBETÇİ- Buyrun komutanım!

ANLATICI- Yarbay büyük şaşkınlık içinde geçip gitti. Karargaha vardı. Gizli haberi vermiş, görevini yapmıştı. Generalin yaveri, yarbaya sordu: Yarbayım, siz parolayı biliyor muydunuz?

YAUER- Hayır

YARBAY- Öyleyse nasıl girdiniz içeri?

ANLATICI- Yarbay da nasıl içeri girdiğini bütün ayrıntılarıyla anlattı.

YAUER- Bu işin üzerinde durmalıyız.

ANLATICI- Nöbetçi eri bulup getirdiler. Bana keller

YAUER- Parolayı söylemeden nasıl içeri soktun?

NÖBETÇİ- Komutanım, bana eşşoğlueşşek diye bağırmasaydı, ölsem onu içeri salmazdım. Ama eşşoğlueşşek diye bağırınca, anladım ki yabancı değil, o da bizden, o zaman saldım içeri...

Yaverin oğlum!

11.

ŞARKI: NE SÖYLE NE İŞİT!...

Hala anlamadınsa dünyanın halini sen,
Eğer kafan çok dikse, kalınsa eğer ensen,
Bütün suç sana ait.
Yok eğer öyle değil, mesut olmak istersen;
Oğlumun adı Reşit,
Ne söyle, ne de işit!

Kimisi birkaç yılda birkaç milyon kazanır,
Kimisinin feryadı gökyüzüne uzanır,
Olmaz zekalar eşit.
Dayanmayan çekilir, dayananlar dayanır...
Oğlumun adı Reşit,
Ne söyle ne de işit!

Madem ki mümkün değil, memnun etmek herkesi
Kimse sormamalıdır bu nasıl demokrasi?

Bu da bir başka çeşit...
Rahat isteyenlerin çıkmasın sakın sesi
Oğlumun adı Reşit,
Ne söyle, ne de işit!

Halkın
Halkın

ARA

2.BÖLÜM

12.

ALACAKARANLIĞA İLENÇ

İsmail

- Olmaz ol alacakaranlık! Yerin dibine bat alacakaranlık! Evin ocağın sönsün alacakaranlık! Onulmaz dertlere düşesin de sürüm sürüm sürünesin alacakaranlık! Dilerim, ettiğini bulasın, kan kusasın... Sancıdan, sızıdan inliyesin! Canalıcıya can veremiyessin!

Deriz

- Alacakaranlık, ne karanlıktır, ne aydınlıktır; ikisi ortası, aydınlıktan uzak, daha çok karanlığa yakın...

Sedat

- Alacakaranlık bir kandırmacadır, aldatmacadır, yutturmacadır, oyalama, gözboyamadır.

Sibel

- Karanlık, gecedir, her gecenin de bir sabahı olur. Ama alacakaranlıkların hiç yoktur sabahı, bir sürüncemedir, sürer gider...

Kut

- Ne aydınlık, ne karanlık... Varsa da yok... Yoksa da var... Var gibi de yok, yok gibi de yine var...

Sev

- Kanunlar hem var, hem yok... Kimine var, kimine yok. Kimi zaman var, kimi zaman yok. Kimi yerde var, kimi yerde yok...

İnsan hakları, hani varımsı da yokumtrak...

Demokrasi; demokrasisimsi...

Sosyal adalet; sosyal adaletimsi...

Varımtrak yokumsu... Tatlımtrak acımsı... Salımtrak ama çarşambamsı... Batılımsı da doğulumtrak... İlerimsi de biraz gerimtrak...

Cem

- Alacakaranlık, insanlara karanlığın "aydınlıktır" diye yutturulmasıdır: karanlığımsı da aydınlığımtrak...

Gild

- Karanlık, aydınlığın düşmanıdır. Alacakaranlık, hiçbir şeyin ne dostu, ne de düşmanıdır. Alacakaranlık ne tezdır, ne antitezdır, ne sentezdir. O, Allahın belası pis bir şeydir.

Alpe

- Olmaz ol alacakaranlık! Başın kelola! Gözün körola! Yerin dibine bat da bir daha çıkma!

Alpe

- Gel ey aydınlık, gel!

13.

BİR ÇOCUĞUN SORUSU

- Baba!
- Evet oğlum.
- Dün gece uyuyamadım hiç...
- Neden oğlum?
- Varsayımlar kurdum
Düşünüp durdum.
- Düşünmenin yararı var.
Ama değil insanın uykusu kaçacak kadar.
- + Herşeyin bir kararı olmalı,
Her konuda olmalısın orta karar.
Herşey gibi düşünmenin de,
Azı karar, çoğu zarar!
Felseoflar demişler ki:
"İnsan düşünen hayvan!"
Neydi uykunu kaçırın?
- Din öğretmenimiz demişti ki derste,
Müslümanlar ölürse savaşta,
Şehit olurmuş.
Şehitler giderken cennete,
Düşmanları da doğru cehenneme!
- Öyledir elbette!
Yaralanıp da ölmezse gazi,
Ölürse şehit!
- Yani müslümansa insan,
Ölse de kazançlı, ölmese de...
- Ona ne şüphe!
- Ben de bunu düşündüm dün gece.
İraklılar da müslüman, Türkler de...
- Evet oğlum, elhamdülillah...
- Allah Allah!..
- Ne var bunda şaşacak?
- Körfez'de savaş oldu ya,
Türkiye'den kalkan uçaklar

Hazine Ağal

Türk askerleriyle Irak askerleri,
Savaşsalar ne olacaktı?
Hangisi şehit olup gidecekti cennete?
Iraklı mı, Türk mü?
İşte bunu düşündüm bütün gece.

- Bu da ne demek?
Hiçbir zaman,
Savaşmaz iki müslüman.
- Ya Kuveyt ile Irak?
Ya Irak'la İran?
İşte hepsi de müslüman.
Her iki yandan
Öldü onbinlerce insan...
Hangisi gitti cennete,
Hangisi cehenneme?
- Sus! Tövbe de...
Benim de karıştırdın kafamı.
Düşün dedikse değil o kadar...
Herşeyin bir sınırı var.
Dedim ya, aşırısı zarar...
- Ama merak ediyorum,
Cennete hangisi gidecek?
- Sus ulan eşek oğlu eşek!
O senin cennet dediğin yer,
İnönü stadyumu değil...
Cennet, Allah'ın bahçesi,
Ne başı var, ne sonu.
Alır içine bütün müslümanları,
Yeter ki şehit olup aksın kanları.
- Baba, ama insan...
- Sus dedim ulan!
Başlarım babanın şarap çanağından!
Düşün oğlum dedik de haltettik.
Boşuna mı demiş atalarımız:
"Düşün düşün, boktur işin!"
Cennete kim girecekmiş!
Bırak giren girsin, çıkan çıksın,
İranlısı Turanlısı,
Kuveytlisi Iraklısı...

Yeter ki müslüman olsun!

- Ama baba...
- Sus dedim, şimdi patlatırım.
Bana akıl ver Allahım...
- Peki, hangisi girecek cennete?
- Sus ulan oğlum, sus!
Sana mı kaldı karışmak,
Yüce Allah'ın işine?

- 81hen -

0-562-5756824 - Gros den

14.

DU BAKALI N'OLECAK

duydu. dedi deyişler.

Y < Hükümet enflasyonu yüzdeotuzda tutacağına söz vermişti, oysa yüzdesekseni buldu.

S - Yüzdeseksen ha? Bunun sonu nereye varır yahu?

IL - Vallaha hep merak ediyoruz, Dur bakalım n'olacak?

S < Almanya'ya, Fransa'ya, İsveç'e işçi gönderdik, yine yetmedi: taa Arabistan'lara, Avustralya'lara işçi gönderdik yine yetmedi. Şimdi de Sovyetler Birliği'ne işçi gönderilecekmiş. Gitmeye istekli işçiler öyle bir yığılmışlar ki, sıra kapmak için birbirlerini ezmişler.

M < Allah Allah!... Yahu, komünist Rusya'ya bile işçi gönderecekler ha?

Y < Paranın komünisti, faşisti, dini imanı olur mu arkadaş, para paradır, gelsin de nereden gelirse gelsin.

S < Öyle ya; ben komünistin parasını alıp cami yaptırdıktan, kuran kursu açtıktan sonra bir günahı yok ki... Üstelik sevabı bile var.

IL < Peki, bunun sonu nereye varacak birader?

S - Allah sonumuzu hayreylesin! Peki, n'olacak böyle?

M - Bekleyelim görelim. Bakalım, n'olacak?

Y < Efendim, memleketin bütün geliri, aldığımız dış borçların faizini ödemeye bile yetmiyormuş.

S - Deme yahu.

IL < Amerika'dan aldığımız borçlarla, eski borçların faizini bile zor ödüyormuşuz.

S - Allah Allah... Bu gidişin sonu nereye varır birader?

M < Ayemef diye uluslararası bir kuruluş var ya hani... İşte o uluslararası para fonu mu ne... Uluslararası demek, ne demek? Amerika demek... İşte bizim kendi memleketimizde nereye ne yapacağımıza, neyi nasıl yapacağımıza, fabrikamıza, limanımıza, yolumuza, herşeyimize, herbişeyimize işte o karar verirmiş...

S - Yok yahu?... Bak bunu bilmiyordum...

IL < Peki bu işler böyle giderse ne olur?

S - Hayırlısı... Dur bakalım n'olacak?

İŞÇİ EMEKLİSİ - Yahu boyuna "Dur bakalım n'olacak" deyip duruyorsunuz da, bana bir akrabamın başına gelenleri anımsattınız.

HEPSİ < Ne oldu yahu? Nedir, hayrola?

İŞÇİ EMEKLİSİ-

Anlatayım. Hani hükümetimiz dara kalıp dünya cennetini Boğaziçi'nin en güzel tepelerini, korularını petrol zengini Araplara satıyordu ya... İşte o sıra bir Arap zengini çıktı ortaya şeyh mi, prens mi, yoksa hepsi birden mi, öyle bişey. Adı Ebul-Fatık El-Mışki. Boğaziçinin seyrine doyum olma tepelerinden birini satın almış. Oraya artık köşk mü, konak mı, saray mı, işte öyle bişey yaptıracak. Derken Ebul-Fatık, bir Tü

kızıyla evlenme sevdasına düşmüş. Ebul-Fatık için satın alacağı tepeyi arayıp bulan komisyoncular bu kez de ona kız aramaya başlamışlar. Genç olacak, güzel olacak, kızıoğlankız ve eline erkek eli değmemiş olacak ve gayetle saf olacak. Bu zamanda İstanbul'da böyle kız bulma kolay mı? Ebul-Fatık da bi yandan çatpat Türkçe öğreniyor k evleneceği kızla "Yat, kalk, uzan, dön" falan filan gibi kendisine gerekli olan bikaç söz konuşabilsin. Ebul-Fatık'a çok k göstermişler. Arap hinoğluhin, öyle her kızı da beğenmiyo. Buğday tenli, lahımacun bedenli, kalçaları enli bir lokum olacak.

Neyse sonunda bulunan kızlardan birini çok beğenmiş. Bizim hanımın uzaak bir akrabasının kızı... Tam istediği gibi. Yanda çarklı kalçalar... Saflığına gelince, aptaldan bir parmak yukarda saf... Her neyse efendim, bu Ebul-Fatık kızla evlendi.

Ebul-Fatık'ın güzel ve küçük karısı sokakta hep çarşafli geziyor. Adam çok kıskanç olduğundan, gencecik karısının kadı akrabalarıyla bile sık görüşmesini istemiyor. İyi ama, Ebul-Fatık'ın evde olmadığı zamanlar kızın canı sıkılıyor. Kıskanç Arap biyandan da karısını eve hapseden koca izlenimi vermemek istemiyor çevresine. Karısına güvenen bir koca görünümünde.. İşte bu yüzden, kendisinin evde bulunmayacağı iki günalışveriş için çok uzaklara gitmemek koşuluyla, sokağa çıkabileceğini söylüyor. Genç kadın buna çok seviniyor, ama sokakta ne yapsın tekbaşına? Sinemaya gidip gidemeyeceğini soruyor. Ebul-Fatık uzun uzun düşünüyor. Gitme, dese karısına baskı yapmış sayılacak. Git demeye de içi elvermiyor. Birlikte gitmeleri hiç uygun değil. Sonunda şöyle diyor:

EBUL FATIK-

İŞÇİ EMEKLİSİ-

Avet. Müsaide var. Velakin avvelden ben gorecek, bilaharasen... Ebul-Fatık, o dolaylardaki sinemalarda oynayan bütün filmleri seyredip "Hazret-i Ömer'in Adaleti" adlı yerli filmi uygun bulup karısına o filmi görebileceğini söylüyor. Kadıncağız gidiyor

M
SIS EBUL FATİK-
NECMİYE -

sinemaya... Ebul-Fatık'ın içi pırpır. Ertesi akşam erkenden dönüyor. Oh, çok şükür Necmiye Evde.

Necmiyaa? *Necmiye Necmiyaaa!*

Efendim.

EBUL FATİK-

Ne yaptın ben yokken?

~~İŞÇİ EMEKLİSİ-~~

~~Necmiye yana yakıla anlatmaya girişir.~~

NECMİYE-

Ah, sorma..

~~İŞÇİ EMEKLİSİ-~~

~~Ebul Fatık nasıl sormasın meraklan çatlıyor.~~

EBUL FATİK-

Ne oldu Necmiya?

NECMİYE-

Öyle bişey geldi ki başıma, şaşıtm kaldım.

EBUL FATİK-

Ne geldi başında?

~~İŞÇİ EMEKLİSİ-~~

~~Necmiye saf saf anlatır.~~

NECMİYE-

Senin söylediğin sinemaya gitmek üzere çarşaflandım.

EBUL FATİK-

Şok güzel

NECMİYE-

Çıktım sokağa.

EBUL FATİK-

Avet?

NECMİYE-

Yolda giderken bir herif sokuldu yanıma?

EBUL FATİK-

Bir harif?

NECMİYE-

Evet... Ben gidiyorum, o da yanımda gidiyor. Ben gidiyorum, o gidiyor. Dur bakalım, ne olacak, diye merak ettim.

~~İŞÇİ EMEKLİSİ-~~

~~Çok bozulur ama, karısına belli etmemeye çalışarak o da çarşafmış görünür.~~

EBUL FATİK-

Allah allah... Ban da şok merak ettim. Du bakali n'olecak?

NECMİYE-

Ben gidiyorum, o da gidiyor... Bööyle yanımda. Dibimde ayrılmıyor. Dur bakalım, n'olacak diyorum içimden...

EBUL FATİK-

Fa suphanellah... Du bakali n'olecak?

NECMİYE-

Bilet alıyorum o senin dediğin sinemaya... Aaa, adam da bilet alıyor. Ben sinemaya girdim, adam da girmez mi?

EBUL FATİK-

Ve minelgaraip... Du bakali n'olecak?

NECMİYE-

Işıklar söndü, film başladı.

EBUL FATİK-

Eeee? Anlat Necmiyaa?

NECMİYE-

O herif elini bacağıma atmaz mı?

EBUL FATİK-

Ne diyorsun, velacaip...

NECMİYE-

Çarşafımın eteğinin altından elini sokmaz mı? Aaaa! Şaşıtm kaldım...

EBUL FATİK-

Ne yapacak?

NECMİYE-

Bilmem. Ben de onu merak ediyorum ya... Dur bakalım, n'olacak diye bekliyorum.

EBUL FATİK-

Vallahi ban da merak ettim yahu... Du bakali n'olecak?

NECMİYE-

Sonra herif oramı buramı karıştırmaya başladı. Doğrusu çok ettim. Sen olsan merak etmez misin?

~~İŞÇİ EMEKLİSİ-~~

~~Ebul Fatık'ın gözlerinden ateşler saçılır ama, karısı o denli s kızısa, hiç yakışık almayacaktır.~~

EBUL FATİK-

Necmiya, du bakali n'olecak?

NECMİYE-

Sonra "Hazret-i Ömer'in Adaleti" bitti. Lambalar yandı. kalktım o da kalkmaz mı?

EBUL FATİK-

O harif da?

NECMİYE-

Evet...

EBUL FATİK-

Velacaip ve minelgaraip... Du bakali n'olecak?

NECMİYE-

Çıktım sinemadan, o da çıktı. Ben yürüyorum, o da yan yürüyor.

EBUL FATİK-

Aman Necmiya,vallahi şok marakettim. Du bakali n'olecak?

NECMİYE-

Ben de merak ediyorum. Ben köşeyi saptım.

EBUL FATİK-

Harif da saptı mı?

NECMİYE-

Saptı.

EBUL FATİK-

Anlat şabuk Nacmiya, şok maraklı.

NECMİYE-

Bizim apartımanın kapısından girdim, herif de girdi. Dur bak n'olacak diye merak içindeyim.

EBUL FATİK-

(Ter içinde) Sonra?

NECMİYE-

Bizim kata çıktım, herif de çıktı.

EBUL FATİK-

Vay harif vay!...

NECMİYE-

Çantamdan anahtarı çıkarıp bizim dairenin kapısını açtım, gi içeri, o da girmez mi?

EBUL FATİK-

Harif da yallah içeri..

NECMİYE-

Evet...

EBUL FATİK-

Du bakali n'olecak... Aman anlat şabuk Nacmiya...

NECMİYE-

Eve gelince yatak odasına girip elbet soyundum. O da soyun mı?

EBUL FATİK-

Ne diyorsun Nacmiya... Du bakali n'olecak?

NECMİYE-

Soyununca yatağa girdim. Olur şey değil, o da benimle ya girmez mi?

~~İŞÇİ EMEKLİSİ-~~

~~Ebul Fatık, kızgın demirle dağlanmış gibi haykırır.~~

EBUL FATİK-

Eyvaaah! Du bakali n'olecak?

NECMİYE-

Ben de yatakta ne olacak diye merak ediyorum.

EBUL FATİK-

Aman Nacmiya, vallahi meraktan şatlayacak olan ban... S şabuk, ne oldu Nacmiya?

NECMİYE-

Hiç canım... Bişey değilmiş, ben de boşu boşuna merak etmişim

EBUL FATİK-

(Boncuk boncuk ter dökmetedir.) Yok yahu... Peki, ne oldu Nacmiya? Ne yaptı?

NECMİYE-

İŞÇİ EMEKLİSİ-

Aynen senin her gece yaptığını...

Beyninden vurulmuşa dönen Ebul-Fatık ne yapsın şimdi? Karısı o denli saf ki, başına kötü bişey geldiğinden bile haberi yok.. Bağırıp çağırса olmaz. Döğse olmaz. Kovsa olmaz.

Erkekliğe toz kondurmamak, yiğitliğe krem sürmemek için Ebul-Fatık şöyle der:

EBUL FATİK-

Amaaan Nacmiyaa, ban da muhim bişey zannettim. Du bakali n'olecak, du bakali n'olecak diye boşuna merak etmişim. Velakin hiç muhim değil.

İşçi emeklisi

İşte böyle arkadaşlar, bütün bu olup biteni kadın saf saf her önüne gelene anlatıyormuş. Bizim hanım da kendisinden dinlemiş.

MEMUR EMEKLİSİ- Yani, hiç anlayamadım, sen şimdi bu olayı ne diye anlattın?

Kel mana?

İŞÇİ EMEKLİSİ-

offlayıp onflayıp
Hergün burda laflayıp laflayıp da sonunda "Dur bakalım n'olacak?", "Dur bakalım n'olacak?" diye merak ediyor soruyorsunuz ya, işte sizi meraktan kurtarmak için ne olacağını anlattım.

(Bir kahkaha kopar.)

İŞÇİ EMEKLİSİ-

Velakin hiç mühim değil.

YAZIDAN KARAKTER TAHLİLİ

(Yazar, Patron, Süheyla, Adam, Kız, Kahveci)

YAZAR-

Yıl 1944. Ben bir günlük gazetede ayda yetmiş liraya çalışıyordum. Sabah dokuzdan, onikiye kadar iktisat ve eğitim muhabirliği yapardım, öğleden sonra da adliye muhabirliği... Ayrıca her gün bir anket, ya da röportaj yazmaya mecburdum. Akşam oldu mu, gazetenin günlük hikayesini, sonra bir fıkra yazardım. Gece, radyoları dinler, patron bir yabancı dergiden çevrilecek bir yazı vermişse gece onikiden sonra bu çeviriyi yapardım. Bütün bunların karşılığı yetmiş lira. Yüzümü kızarttım, bir çıkış yaptım patrondan zam istedim.

PATRON-

Ne parası! Seni ünlü bir yazar yaptık, senin bize üste para vermen gerekir.

YAZAR-

(Seyirciye) Yüzsüzlüğü ele aldım. Ama ne de olsa patron, bana göre sabıkalı yüzsüzlerden...

PATRON-

Bana bak! Yazıdan karakter tahlili yapabilirsen, aylığına beş lira daha zam yaparım.

YAZAR-

Hiç bilmediğim şey Beyefendi! Nasıl yaparım?

PATRON-

Yaparsın, yaparsın! Okurların el yazılarından karakterlerini tahlil edeceksin. Herkes, kendisinde iyi şeyler, iyi huylar olduğunu sanır. Başarısızlığını, şanssızlığında bilir. Ona göre yaz! Al işte bak, gazetede yapacağımız duyuru.

YAZAR-

(Okur) "Gazetemiz, okurlarına yararlı olmak için büyük fedakarlıklarla, dünyanın en ünlü, yazıdan karakter okuyan Grafoloji uzmanı Herr von Rude Schmidt'i Almanya'dan memleketimize davet etmiştir. Değerli okurlarımız, elyazılarıyla bize bir satır yazıp gönderirlerse, Profesör Dr. Herr von Rude Schmidt yazı sahiplerinin karakterlerini gazetemize yazacaktır." (Seyirciye) Elbette, dünyanın en ünlü Alman grafologu Prof. Dr. Herr von Rude Schmidt'in kim olduğunu anladınız.

Meğer karakterini öğrenmek isteyen ne de çok insan varmış. Her gün gazeteye yüzlerce mektup yağıyordu. Ben de bunları okuyup, genel yargılardan yola çıkarak cevaplar yazıyordum.

"Siz çok düzenli ve titiz bir hanımsınız, ama arasına dağınık olduğunuz da belli. Her türlü mutluluğa layıksınız. Temiz bir ruhunuz var. İçten bir insansınız."

Hiç unutmam, bir gün bir elyazısı geldi. Adam beş sayfa yazı yollamış. Bir satır yazın dememize rağmen. Ben de şunları yazdım "Siz konuşmasını çok seven, ama zevkle sözünü dinletmesini bilen bir insansınız. Mesleğinizin söz üzerine dayanan bir iş olduğu anlaşılıyor. Konuşmak yoluyla hayatta başarı kazanacaksınız."

Bu yazının gazetede çıktığı günün akşamı, patron çağırdı. Bana bak! Sen Osman Yüzeri adında birisi için ne yazdın?

Bilmem... Gazeteye bakalım! (Gazeteden okur) "Siz konuşmasını çok seven, ama zevkle sözünüzü dinletmesini bilen bir insansınız. Mesleğinizin söz üzerine dayanan bir iş olduğu anlaşılıyor. Konuşmak yoluyla hayatta başarı kazanacaksınız."

Adam burda içerde, ille yazıdan karakter okuyan uzmanı göreceğim diye tutturdu.

Ne yapacağız şimdi?

Yapacak bir şey yok. Sen Alman olacaksın... Ben de senin tercümanın.

Siz Almanca bilir misiniz?

Yo Fransızca bilirim. Önemli değil bizim Süheyla biraz Almanca bilir, senin söylediklerini adama çevirir. (Dışarı odalardan birine seslenir) Süheyla Hanım bir dakika gelir misiniz.

İyi de beyefendi ben tek kelime Almanca bilmem.

(Süheyla içeri girer)

Buyrun efendim.

Süheyla hanım, durum biraz karışık; sonra açıklarım. Siz Hasan Beyin Almanca söylediklerini, şimdi içeri alacağım beye çevireceksiniz. (Dışarıya) Buyrun efendim girebilirsiniz.

(Girer) Kimdir efendim Profesör?

(Yazarı göstererek) Prof. Dr. Herr von Rude Schmidt.

Memnun oldum efendim (El sıkışırlar). Lütfen sayın Prof. Dr. Herr von Rude Schmidt'e hayranlığımı söyleyin. Karakter tahlillerinde çok şaşırtıcı isabet var. Ben avukatım, sayın profesör de benim söz sanatçısı olduğumu bilmişler.

Süheyla Hanım profesöre çevirin lütfen:

Er möchte Ihnen ausrichten, daß er begeistert von Ihrer Schriftanalyse ist. Sie haben ihn als ein Wortkünstler charakterisiert, und der Herr ist tatsächlich Anwalt.

Yah ! Yah! Şöööhn, zer şöhn, javoll, aynen, kaynen.

(Girer) Hasan bey, bugün karakter tahlili yazısını vermediniz

makineler bekliyor.

(Yazar arkasını döner, patron kızı bir bahaneyle dışarı çıkarır.)

Sayın doktordan bir ricam var. Ben bir hanımla evlenmek niyetindeyim. Hanımın mektuplarındaki el yazısından acaba karakterini öğrenebilir miyim? Profesörün yapacağı tahlile göre evlenip evlenmemeye karar vereceğim.

Süheyla Hanım çevirin lütfen.

Der Herr möchte bitten, ob sie auch die Schrift seiner Verlobten analysieren könnten. Je nachdem wird er sich entscheiden, ob er sie heiratet oder nicht.

Das aynın lügen ubend zihte schlayın Murger, drei nach vigozen mayne.

Tabii derhal yaparız! Karakterini tahlil ederim diyor sayın profesör.

Ben biraz Almanca bilirim, ama profesörün söylediklerinden hiçbir şey anlayamadım.

Profesör kuzey batıdandır, onun dilini Almanlar bile zor anlarlar. Hasan bey çay sizin mi?

Ooo şükür görüştürene Hasan bey! Günde on kere gidip geliyoruz. Ayıp yahu! Bugün yarın! Bugün, yarın, ne atlatıp duruyorsun beni? Veresiye verdikse kötülük mü ettik?

Ne istiyorsunuz beyim? Bu zat Türkçe bilmez.

Ne Türkçe bilmez mi? Allah, allah! Fasulyeyi sovanı alırken bülbül gibi konuşuyordu da, beni görünce dili mi tutuldu? Hasan bey laf anlamam, para!

İh bin gayne ah zaytung zihn!

Sen çıldırdın mı be?

Yavol! Şu genabın zule mi ben.

Birader, sen bu zatı benzettin bu adam Alman profesörü.

Alman profesörü mü? Demek bu herif adamakıllı dolandırıcılığa başlamış. Beyim, sizi Alman profesörüyüm diye kandırmış. Baksana suratına? Hiç böyle Japon suratlı Alman gördün mü?

Zi goyner kamaradın şiftangınır, zuhne.

Neye suratın kızardı?

Bilmem!...

Tuuuu... (Çıkar)

Tuuuu... (Çıkar)

Bir işi beceremedin be, yüzüne gözüne bulaştırdın. Aylığından on lira kesiyorum, yazıklar olsun. Tuuuu... sana!

KORKULU RÜYA

(Yazar 1, Yazar 2, Ötekiler)

YAZAR2-

O gece, iki hikaye, bir fıkra, bir derginin de anketine cevap yazmak zorundaydım. Masanın başına geçtim. Önümde kağıt başımı iki elimin arasına almış, düşünüyorum. Öyle bir uy bastırdı ki... Düşüne düşünce uyumuşum. Rüya gördüm. Rüyam kadınmışım. Nedense, bir de iki kişiyim. Hayırdır inşallah....

YAZAR1-

Bir başka memleketteymişim. Neresi olduğunu anlayamıyordum ama, çok güzel, büyük yüksek tavanlı bir salondayım. Size olur mu bilmem, ben kimi zaman rüya görürüm de, rüyaların bunun bir rüya olduğunu anlarım. Bir türlü, "Burası neresi?" diye soramıyorum. Çünkü ben buraya bir resmi görevle gelmişim. "Burası neresi?" diye sorsam, "Daha geldiği yeri bilmiyor!" diye alay edecekler. Kendimce, durumu kurtarmaya çalışıyorum. Bir resmi müzakere var. Bizim memleketten ben varım. Öbürleri hep kerli ferli, kalıplı, yabancı kişiler.

- Hoş geldiniz!

YAZAR 1-

Hoş bulduk!

- Sizden, memleketinizin durumunu öğreneceğiz...

YAZAR 2-

Hiç korkma, nasıl olsa rüya bu...

YAZAR 1-

Rüya müya... ya bizim ordan duyarlarsa!

YAZAR 2-

Rüya be...

YAZAR 1-

Buyurun efendim... Bildiklerimi anlatayım.

- Sizin memleketiniz geri kalmış bir memlekettir, değil mi?

YAZAR 1-

Boğazıma bir el sarıldı. Hay Allah, ben şimdi ne diyeyim?

YAZAR 2-

Evet memleketim geri kalmıştır!

YAZAR 1-

desem... "Memleketi yabancılara kötü tanıtmak" olur ki, Ceza Kanunu'nda yeri var, ağır suçtur.

YAZAR 2-

Hayır, benim memleketim geri kalmamıştır, ileri bile gitmiştir!

YAZAR 1-

... desem, yalan söylemiş olacağım. Ne diyeyim şimdi? Doğrusunu söyleyip, "Memleketi yabancılara kötü tanıtarak" suç işlemektense, yalan söylerim daha iyi. Çünkü yalanın cezası yok.

- Neden bişey söylemiyorsunuz?

YAZAR1-

Affedersiniz... Sorduğunuzu anlayamadım da...

- Sizin memleketiniz geri kalmıştır, değil mi?

- YAZAR 1- Kim demiş? Onu kim demişse...
- YAZAR 2- Halt etmiş!
- Herkes öyle söylüyor. Biz de öyle duyduk.
- YAZAR 1- Sayın baylar! Şunu unutmayınız ki, bizim düşmanlarımız çoktur.
- YAZAR 2- Bizi çekemediklerinden, hakkımızda olumsuz propaganda yapıyorlar.
- S - Yaa! Demek, biz yanlış haber almışız...
- YAZAR 1- Evet, yanlış...
- Anlıyorum... Sizler izzet-inefsinize düşkün insanlarsınız. "Geri kalmış memleket" deyince alınıyorsunuz. Onun için bu deyimi değiştirelim "az gelişmiş memleket" diyelim. Nasıl?
- YAZAR 1- Olmaz. Biz az gelişmiş değiliz.
- YAZAR 2- Biz çok gelişmişizdir, çok...
- Elektriksiz şehirleriniz var mı?
- YAZAR 2- Var!...
- YAZAR 1- ...desem... "Memleketi yabancılara kötü tanıtmak" olacak.
- YAZAR 2- Hay anasını!
- YAZAR 1- Yok... Bütün şehirlerimizde, kasabalarımızda ve bütün köylerimizde elektrik vardır.
- S - Bravo, bravo, çok güzel...
- Ama sizde elektrik çok pahalı diyorlar, kilovatı kaç?
- YAZAR 1- Elektriğin mi? Efendime söyleyeyim... Elektriğin kilovatı...
- YAZAR 2- Parasızdır!
- YAZAR 1- Elektrik bedava bizde.
- YAZAR 2- Yok daha neler? Elektriğe de mi para verecektik...
- Çok güzel, çok güzel!..
- YAZAR 1- Memleketimi yabancılara karşı iyi tanıttığım için seviniyordum. Hiç olmazsa, bu sözlerimi gazeteler yazsa da, memleketim için nasıl propaganda yaptığımı bizimkiler de duysaydı.
- S - Kiralar çok yüksekmiş. Oturacak ev bulunamıyormuş. Ev sıkıntısı varmış. orta gelirli, aylık kazançlarının yarısını kiraya vermezlerse, oturacak ev bulamazlarmış. Öyle mi?
- YAZAR 1- İçimden bir ses...
- YAZAR 2- ... Söyle, doğrusunu söyle!
- YAZAR 1- ... diye beni dürtüp duruyor. Ama duyarlarsa beni perişan ederler!
- YAZAR 2- Rüyadasın be... Onlar şimdi senin gördüğün rüyayı görmüyorlar ki, dediklerini duysunlar. Onlar şimdi başka rüya görüyorlar. Hiç olmazsa, rüyada olsun, doğru söyle!..
- YAZAR 1- Hih... hih hih!.. Demek size memleketimizi böyle tanıtıyorlar.

- YAZAR 2- Bişeycikler demem, tez vakitte, tez saatte inşallah düşmanla gözleri kör olsun.
- YAZAR 1- Bizde, yurttaşın konut derdi diye bir dert kesinlikle yoktur.
- YAZAR 2- Anlaşıldı mı!?
- YAZAR 1- Her medeni memlekette olduğu gibi yurttaş, aylık kazancının onunu kiraya vermek suretiyle, mükemmel evlerde oturur.
- Ya memurlar?...
- YAZAR 1- Memurlar, ailelerinin kalabalıklığına göre geniş evlerde oturur. Memleketimizde evler öyle ucuzdur ki, insanın canı evde oturamaz.
- Ev sahipleri çocuklu ailelere evlerini kiralamazlarmış.
- YAZAR 1- Cık, cık, cık...
- YAZAR 2- Kim söyledi size bu yalanları!.. Kiracı, ev sahibinin suratını görebile. *(Sınat belir filecek?)*
- YAZAR 1- Her belediyenin kira kurulu vardır. Gider oraya, mesela, "Bana odalı bir ev lazım, yalnız banyonun fayanslarını mavi isterim. Pembe fayans karımın sinirine dokunuyor." Memleketimizi gayet iyi tanıtıyordum.
- S - Geçim sıkıntısı varmış. Dargelirliler çok sıkıntı çekiyorlarmış. Orta sınıftan günden güne kayboluyormuş.
- YAZAR 2- Bak, bak, bak, bak... Neler uydurmuşlar bizim için...
- YAZAR 1- Sayın arkadaşlar, önce sizlere şu gerçeği arz etmek isterim ki, bizim yurttaşlarımız, geçim sıkıntısını yalnız yabancı gazetelerde okuyan insanlık adına başkaları için büyük üzüntüye düşerler.
- YAZAR 2- Bizde ne geçim sıkıntısı vardır, ne de başka bir sıkıntı. Allah başımıza sıkıntı da vermesin.
- YAZAR 1- Orta sınıfa gelince...
- YAZAR 2- Orta sınıf da çok iyidir maşallah, hepsi iyidir, size de mahsus selamlar var.
- YAZAR 1- Benimle haber göndererek, sakın bizim için uydurulan yalanları inanmasınlar, dediler.
- Sizin memlekette işsizlik var deniliyor. İşçilerin yaşama koşulları çok bozukmuş, çok az gündelik alıyorlarmış.
- YAZAR 1- Bana bakın!
- YAZAR 2- Siz bozgunculara mı inanacaksınız, yoksa bana mı?
- Elbette size.
- YAZAR 1- Öyleyse dinleyin. Bizim işçilerimiz var ya... İşte bu bizim işçilerimiz...
- YAZAR 2- Çok iyi yaşıyorlar, anladınız mı? Yahu kendilerinin bir şikayetleri yok, başkalarına ne oluyor bel..

- YAZAR 1- Bizim işçimizin aldığı gündeliği, acaba kim alıyor? Almaz, hiç ki
almaz...
- YAZAR 2- Alıp da ne yapsın, bir işine yaramaz ki...
- YAZAR 1- Efendime söyleyeyim, bizim işçimiz, yiyip içip yangelip yaşadık
sonra gündeliklerinden artanını biriktirirse, yılda bir fabrika kurar. A
kurmaz. Bizim işçimizin gözü toktur.
- S - Vay vay, vay, ne memleketmiş yahu...
- YAZAR 1- Memleketi yabancılara nasıl tanıttığımızı Anadolu Ajansı haber alsa
yaysa...
- YAZAR 2- Şu yağcılığım hiç olmazsa boşa gitmese...
- Eğitim işi nasıl? Halkınızın yüzde sekseni okuryazar değilmi
deniliyor.
- YAZAR 2- Amma da atıyorlar be... Kuyruklu yalan olursa bu kadar olsun... Y
yüzde sekseni okuma bilmezmiş de, yok yüzde altmışı aptalmış da...
- YAZAR 1- Yahu bizim memlekette, okur-yazar öyle çok ki, herkes ar
okumaktan yazmaktan bıkmış. Öyle ya, çok olunca n'apsın...
- YAZAR 2- Çok!
- YAZAR 1- İlaç için arasanız okuma yazma bilmeyen bulamazsınız. Biz
okuryazar oranı yüzde...
- YAZAR 2- ...üçyüzdür!
- YAZAR 1- Çünkü bir kişi üç kişilik okur ve yazar. Bizim profesörlerimi
gazetecilerimiz, yazarlarımız bile, ya okurlar ya da yazarlar
Hem okur, hem yazarı pek bulunmazsa da, okurları, ya o
yazarları, vardır. Bizim memleketimizde o kadar çok okul var
ki, yol açmak için okulları istimlak etmek zorunda kaldık. He
öğretmen, dolu...
- YAZAR 2- Elini sallasan elli öğretmene çarparsın. Bizde o kadar çok öğretme
var ki, o kadar horluyoruz, zorluyoruz, eziyoruz, atıyoruz da yin
bitiremiyoruz, kökünü kazıyamıyoruz.
- Yoo, bu kadarı olamaz... Biz sizin yazılarınızı okuduk. Siz fıkra
yazdığınız gazetede durmadan okul yapılsın, öğretmen yetiştirilsin
diye yazıyorsunuz...
- YAZAR 1- Siz de inandınız, değil mi? Ben onları muhalefet olsun diye yazıyorum
Bizim halkımız son derece muhaliftir. Her iş yolunda diye yazdın mı
çok kızar. Biz de muhalefet olsun diye özellikle okul yok filan diye
yazıyoruz ki gazeteler satılsın.
- YAZAR 2- Bizim iç yayınıımız, dış yayınıımız başkadır.
- S - Yollarınız azmış, olanlar da bozukmuş...

- YAZAR 1- Ben gideceğim.
- Nereye, hiçbir yere gidemezsin, rüyadasın!...
- YAZAR 1- Demek, onlar da benim rüyada olduğumu biliyorlardı.
- YAZAR 2- Bırakın yahu, gideceğim!
- Nereye?
- YAZAR 1- Kendi memleketime...
S - Rüyadasın, hiçbir yere gidemezsin! Bir sorumuz daha var. Sizce özgürlük var mı, yok mu?
- YAZAR 1- Hi... hi... hi... hi...
- Söyle özgürlük var mı?!
- YAZAR 2- Aldırma, nasıl olsa rüya bu. Hiç korkma!
- YAZAR 1- Korkmamak elde mi! İnşallah şahiden rüyadır.
- Söyle! Söyle! Özgürlük var mı?
- YAZAR 2- Var... çok var, dolu...
S - Özgürlük var mı?
- YAZAR 1- Hangisini soruyorsunuz?
- Basın özgürlüğü var mı? Düşünce özgürlüğü var mı?
- YAZAR 2- Var yahu, var... Hepsi var. Hepsinden var. Basın özgürlüğü de var. Çok var... Bırakın beni!..
- Demek bütün özgürlükler var?
- YAZAR 1- Elbet sabah olacak... Bu korkulu rüya sürgit olmaz. Nasıl olsa sabah olur, uyanırım bu uykudan...
- Düşünce özgürlüğü var mı?
- YAZAR 1- Var dedik ya... Var!
- Pekiyi, eski Basın Kanunu, hala yürürlükteymiş. Bu nasıl basın özgürlüğü?
- YAZAR 1- Kurtulmak için, uçmaktan başka umar yok. Uykuda uçulur. Kollarımı kanat gibi açtım. Ama ağır geliyorum, bi türlü ayaklarımı yerden kesilmiyor. Ayaklarım bir kalksa yerden, kuş gibi süzüleceğim göklerde. Uçamıyorum da... Herhalde çok yemek yediğim için olacak, o kadar zorlanıyorum da yine havalanamıyorum.
- YAZAR 2- Yatarken karnımı şişirmeseydim, şimdi kuş gibi uçardım!
- Eski Basın Kanunu yürürlükte mi? Söyle!
- YAZAR 1- Eski Basın Kanunu'nun durduğuna siz ne bakıyorsunuz... Tatbik edilmiyor ki...
- YAZAR 2- Bizim memleketimizde Fatih'in İstanbul'un zaptında kullandığı topları da var, duruyorlar ama kullanılmıyor. Öylece duruyor diye şimdi topları imha mı edelim?

YAZAR 1- Eski antidemokratik kanunu özellikle kaldırmıyoruz ki kanuna bakıp, eskiden neler çektiğimizi anlayalım. Bizde basın hürriyeti öbür hürriyetler de çoktur. Hatta bu kadar hürriyeti biz ne yapalım o şaşırdık kaldık.

- İktisadi durumunuzun kötü, bütçenizin de açık olduğu söyleniyor. dersiniz?

YAZAR 2- Allah derim, ne diyeyim?

YAZAR 1- Artık uyanmayacak mıyım, yeter bu rüya!

- Doğruyu söylemezsen rüyadan uyanamazsın!

YAZAR 1- Doğruyu söylesem, menti propaganda olacak...

YAZAR 2- Nedir bu başıma gelen?...

YAZAR 1- Bizim iktisadi durumumuz bildiğiniz gibi değil, çok parlaktır. Bakın gözleri kamaşır. Öyle parlak ki... Bütçemiz dersiniz denk...

- Yaaa! Yardıma ihtiyacınız yok öyleyse... Biz, sizi çağırdık ki, doğru söylersiniz de, bir yardıma ihtiyacınız varsa, size kredi açarız, borç verimiz. Her işiniz yolunda olduğuna göre, demek bizim yardımımıza ihtiyacınız yok. Hadi güle güle...

YAZAR1/2- Neee?!...

YAZAR 1- Demek ben, dış yardım almak için temsilci olarak gönderilmiştim.

YAZAR 2- Peki, bunu bana önceden neye söylemediniz, ben de ona göre konuşayım!..

- Hadi gülegüle!..

YAZAR 1- Hırsımdan ağlamaya başladım. Elime dış yardım alma fırsatı geçmişti.

YAZAR 2- Hepsini kafesleyebilirdim.

YAZAR 1- "Memleketi yabancılara kötü tanıtıp" da suç işlemeyeyim diye o fırsatı da kaçırdım...

ŞARKI: PERŞEMBENİN GELİŞİ

İlerlemeyiz diye yemin etmişiz sanki,
 Bir adım ileriye, hemen geriye iki...
 Mehter adınılarıyla biz de gideriz belki,
 Kokaryakit tezekle sıvamaya güneşi...
 Çarşambadan bellidir, perşembenin gelişi!

Basın hürriyeti var: Baldır, toto ve ilan...
 Hepsi var: İnsan hakkı, sosyal adalet filan...
 Üç beş yıllık değildir, kırk yıldır hep bu plan...
 Kırk yıllık planlama: Sık kemeri, sık dişi...
 Çarşambadan bellidir, perşembenin gelişi!

Derler ki, erenlerin olmazmış solu-sağı...
 Şapkaklı kafamızın içi örümcek ağı,
 Yirminci yüzyılda biz yaşayıp ortaçağı,
 Bir mucize yarattık yoktur tarihte eşi...
 Çarşambadan bellidir, perşembenin gelişi!

Kıblesi para onun, ne Kabe, ne Mekke'dir...
 Şapkasının altından görünen şey, takkedir.
 Dernek, birlik sanırsın, hepsi birer tekkedir;
 Bizler de tekkelerin demokrasi derviş...
 Çarşambadan bellidir, perşembenin gelişi!

Gövdeye indirerek anaforu, beleş,
 Memnun oluyor, yeter, milletin yüzde beşi...
 Sarmış geçim derdinin alevlenen ateşi,
 Yüzde doksanbeş halkın suratı bundan ekşi...
 Çarşambadan bellidir, perşembenin gelişi!

İFFETİMİ NASIL KORUDUM?

Benim başıma gelen, hiç bir şeyin başına gelmemiştir beyefendi. Size hangi birini anlatayım. O devirler çok şükür geçti de beyefendi, iffetimiz de çok şükür hürriyetine kavuştu. Ah beyefendi ah.. Bu millet onların elinden neler çekti...

Size bir hatıramı anlatayım. Beni, bir gece saraya çağırdılar.

"Ben saraya gelmem" dedim.

"Matuuka Emiri Şeyh Kazulettin Ezsait Habdullah geldi çok büyük misafirimizdir, gelmezsen olmaz. Milletlerarası münasebetleri bozmuş olursun. Cezası onbeş seneden başlar..." dediler.

Benim korkum başka şeydendi. Daha önce yine milletlerarası münasebetimizi takviye için, bir arkadaşımı çağırmışlardı. Hurayda Emiriyle anlaşma yapacaklarmış. Sabaha karşı anlaşmayı arkadaşımın göbeğine yazıp imzalamışlar. Arkadaşım, "olmaz" demişse de, "vay sen vatan uğruna göbeğini mi esirgiyorsun?" diye çıkmışlar, arkadaşım da, "Bu göbek feda olsun" diyerek razı gelmiş. Ama sonra anlaşma bozulmuş, Çünkü sözlerinde durmayıp imzalarını bozmuşlar, yani tükürdüklerini yalamışlar. Benim korkum işte bundandı. Çünkü ben çok gıdıklanırım. Göbeğimde anlaşma imzalamaya kalkarlarsa, hele bir de tükürdüklerini yalamaya kalkarsa, kendimi tutamaz gülersem,, siyasi müzakerenin ciddiyeti bozulurdu.

Neyse vazife vazifedir diyerek saraya gittik. Salona girdim. Beni çekemeyenler rakı sofralarında benim sabıkların kucağına oturduğumu çıkardılar. Bunlar dedikodudur, katiyen yalandır... Ben o gece evet sabıklardan birinin kucağına oturdum ama salonda boş koltuk yoktu, oturmayıp ne yapacaktım?

Sofrada içiliyordu. Saz çalıyordu. Benden de şarkı istediler. Ben de okudum. Bir ara arap şeyhi:

"Yavrum sen tahsisatı mesture misin, neden öyle her tarafını örtüyorsun, soyunsana..." dedi.

Ben onların gizli maksatlarını ne bileyim, soyundum.

"Daha soyun..." dediler.

"Soyunurum ama, anayasaya muhalif olmasın sakın?" dedim.

Öbür şarkıcılar da soyundu. Salonda son derece anti-demokratik bir hava esiyordu. Hatta dansözlerden biri striptiz yaparken, o kadar anti-demokratik soyundu ki, üzerinde hiç bir şey kalmadı. Meğer büyük misafirlerden bir herif, röntgenciymiş. Ne kadar soyunulsa adam tatmin olmuyordu. Bunun üzerine memleket hastanesinden röntgen makinesi getirtip, dansözün içini seyrettiler. Yalnız size şunu söyleyeyim ki, ben başka sanatkarlar gibi, hiç bir zaman aşkımı siyasete alet etmedim. Ne aşkımı siyasete alet ettim, ne siyaseti aşka, ne de aleti aşka siyaset ettim. Bana kalırsa her alet kendi vazifesinde kullanılmalıdır.

Onları, aralarına girip yıkmak lazımdı. İşte bunun için yapılan teklifi kabul ettim, onların nüfuzu sayesinde, radyoda şarkıcı oldum. Radyoda sık sık "Zurnası var gümüşten, ben anlamam bu işten" şarkısını söylemişimdir. Bunun manasını anlayan anlamıştır tabii... Hakikatleri bu millete başka türlü anlatamıyorduk. Radyoda okuduğum şarkılara dikkat etmişseniz, "Zurnası var gümüşten" derken, nasıl yüksek perdeden bağırdığımı; "Ben anlamam bu işten" derken de, nasıl sesimi titrettiğimi elbet farketmişsinizdir. Bunun ne demek olduğunu anlayan anlıyordu. Memlekette ihtilal işte böylece olmuştur. Ben hizmetlerime karşılık bir mükafat beklemiyordum. Hepsi helal olsun... Yalnız gazetenize, hürriyet pozunda çekilmiş bir resmimi basarsanız, bu bana yeter.

Yine bir gece de hiç unutmam, onlardan biri, "Fındık kırmak istiyorum, fındık getirin" diye bağırdı. Aaaa... o yaştan sonra nasıl fındık kıracak? Bir tabak dolusu fındık getirdiler. Ama ağzında fındığı kıracak dişi yok...

"Benim dişlerim nerde? Üst dişlerim yok... Dişlerim kimde kaldı..." diye bağırdı.

Bütün kadınlar aranmaya başlandı. Çok şükür bende çıkmadı. Şimdi adını açıklamak istemediğim bir kadın sanatkarda çıktı. Kadının da haberi yok. Çok afedersiniz, bu kadın sanatkar, takma göğüs kullanır. Beyefendinin üst çene takma dişleri, kadın sanatkarın takma göğsüne geçmiş kalmış. Takma diş takımı, madalya gibi kadının göğsünde sallanır dururmuş. Kadın nereden bilsin.

Bana alemlerde çok baskı yaptılar. Ben demokratik ruhlu bir kadınıym Beyefendi. Baskıya hiç bir zaman dayanamam. Kaç kere onlara:

"Ben bu kadar baskıya dayanamam, fazla anti-demokratik gelmeye başladı..." diye yüzlerine karşı bağırmışım.

Baskının da bir hududu var beyfendi. O hududu aştı mı insan hürriyetini eline almak istiyor.

Bir keresinde aynen şöyle demiştim:

"Beyefendi, ben cahil bir kızoğlan kızım. Acaba bu hareketleriniz demokrasiye aykırı değil mi? Sakın yanlışlıkla anayasayı çiğnemiş olmayalım?"

Bu sözlerime karşılık:

"Boş ver neşemizi bulalım..." dedi.

Sarılıp duruyor, oramı buramı karıştırıyor.

"Beyefendi ne arıyorsunuz..." dedim.

"Eldivenimi arıyorum" dedi. Ayol ben senin gardolabın mıyım?...

Cümleyi asabiyem fena halde bozulmaya başlamıştı. Ama ne yapabilirdim?

Dedim ya, benim zaten onların aralarına girişimin sebebi, onları içinden yıkmaktır. Hatta bir gece bir tanesi kalp krizi bile geçirdi. Az kalsın gidiyordu. Eğer herkes benim gibi çalışmış olsaydı, onların hiç birisi kalmaz, hepsi kalpten gider, millet de kurtulurdu.

Hürriyet mücadelesi kolay olmuyor beyfendi. Kahraman ordumuz ihtilali yapmamış olsaydı... az kalsın iffetimi lekeleyeceklerdi. En sonunda çok şükür iffetimi sağ salım kurtardım. Kurtardım ama nasıl kurtardım, gelin de onu bana sorun.

İHTİLALİ NASIL YAPTIK

Alper,

(İhtilalci, Miralay Ebülhicap, Mülazım-ievvel İbn
Ferik Hayyam Paşa, Miralay Şehabülcenap
Ebülfeddal, Amerikan Sefiri, Binbaşı Habibi,
Sadrazam Muhtar Paşa'nın Sesi)

İhtilalci-

Biz, ihtilal için temmuz ayını uygun bulmuştuk. Övreke'de temmuz ayı çok sıcak olduğundan, başlı Matrakopolis hemen hemen bomboş kalır; yalnız geçim derdine düşmüş olan yoksullar bulunur. Naz bütun hükûmet erkânı ve Övreke'nin tanınmış sığağa dayanamayan muhterem aileleriyle b havalanmak için ya yayla şehirlerine ya d kasabalarına giderler. Temmuz ayında Övreke'nin b Matrakopolis'in hükûmet dairelerinde, resmi da kapılarındaki sandalyelerde uyuklayan odacılardan kimsecikler kalmaz. Bu durumda ihtilal yapmak, hü dairelerindeki odaların kapılarını açıp içeri girmekten bişey değildir ki, bunu da can sıkıntısından "Hadi bu ihtilal yapalım arkadaşlar!" diye aklına getiren h yapabilir.

(Diğerlerine) Arkadaşlar! Ben, Miralay Ebülhica Mülazımievvel İbnibevval ile birlikte Radyo zaptedeceğiz. Birinci Ferik Hüseyin El Matrakı Paş arkadaşıyla birlikte Hüsn-ü Lezzet lokantasını zaptede Kaymakam Mahmed Merdibanı de dört arkadaşıyla b postaneyi ve yatılı kız lisesinin yatakhane zaptedecekler. Stadyum ile salhanenin zaptı, Hayyam ekibine verilmiştir. Dördüncü sınıf askeri muamele mer Kör Hamidullah Bey de cezaevini zaptedecek ve ş ihtilal muvaffak olmazsa, cezaevinde en iyi yerleri k eliyle bizim için ayıracaktır. Saat tam sıfır sıfırda hare geçilecek ve bütun devlet daireleri işgal edilecektir. Sor olan var mı? Evet, Miralay Şehabülcenap, buyrun!

Mir. Şehabülcenap-^{Şeh}

Ferik Ebülfeddal-^{Wah}

Mir. Şenabülcenap-

Benim teklifim odur ki, Merkez Bankasını zaptetmeyelim! Niçin?

İşe yaramayan dairelerin zaptı ile boşuna kuvvet harcamayalım.

Evet doğrudur. Bence Maliye Nezaretini de zaptetmek gerekmez. Çünkü hiç bir işe yaramıyor.

Belediye de öyle!

Nüfus Umum Müdürlüğü de.

İstatistik Umum Müdürlüğü de!

Efendim, esasen işe yarayan bir resmi daire var mı? Hiçbir işe yaramıyor!

Mir. Ebülhicab-^{gme}

İşe yaramıyor diye resmi daireler zaptedilmeyecekse, baktakdirde ihtilalden de vazgecmek icap eder.

İhtilalci-

Arkadaşlar, unutmayınız ki, işe yarar bir resmi daire bulunmadığı için biz bu ihtilali yapıyoruz. O zaman hepsini zaptedeceğiz demektir.

Neticeten, arkadaşlar, bütün daireleri zaptettiklerini bana telefonla bildirecekler, ben de ihtilalin muvaffak olduğunu radyodan Övrekellere duyuracağım.

Benim sesim gayetle davudı olduğundan radyoda konuşmak görevini arkadaşlar bana vermişlerdi.

M.evvel İbnibevval-^{muzel}

İhtilalci-

Yalnız ehemmiyetli bir nokta var.

M.evvel İbnibevval-

Nedir?

Bakalım Amerikalılar bu ihtilale razı mı? Belki biliyorsunuz, Amerikalıların rızası hilafına hiçbir ihtilalin muvaffak olmak ihtimali yoktur.

İhtilalci-

Bu konu müzakere edildi. Benim de aralarında bulunduğum dört kişilik bir heyetle Amerikan sefirine müracaata karar verdik. Biz Amerikan sefirinin yanına girerken, beş kişi de yanından çıkıyordu. Elimizi çabuk tutmazsak, başka bir grubun bizden önce davranıp ihtilal yapacağı anlaşılıyordu. Sefir bizi gayet iyi karşıladı. Sefirle Amerikanca konuşan arkadaşımız birden:

Yahu arkadaşlar, siz şu aksiliğe bakın, ihtilalin Amerikancası bitürlü aklıma gelmiyor, bilen var mı?

Ben biliyordum ama, şu anda heyecandan unutuverdim, benim de aklıma gelmedi. Ve ne yazık ki, sefire bişey yapacağımızı söyledik ama, yapacağımız şeyin ne olduğunu anlatamadık.

Sefir-^{onv}

İhtilalci-

Miralay Ebülhicap-

İhtilalci-

M.evvel İbnibevval-

İhtilalci-

M.evvel İbnibevval-

İhtilalci-

M.evvel İbnibevval-

Miralay Ebülhicap-

İhtilalci-

M.evvel İbnibevval -

O zaman ben el işaretiyle sefire ne yapacağımızı anla-
çalıştımsa da, sefir hazretleri benim el işaretlerime
mana vererek fena halde bozuldu. Sefire gü-
meramımızı anlattık.

Muvaffak olursanız sizi destekleriz, olamazsanız
şimdiki hükûmeti destekleriz...

Amerikan garantisini de aldıktan sonra ihtilali yapma-
hepimiz işlerimize dağıldık. Hiçbir mukave-
karşılaşmadığımız için, elimizi kolumuzu sallama-
Radyoevinden içeri girdik. Arkadaşlardan gelecek te-
haberini beklemeye başladık. Kararlaştırdığımız zama-
saat geçmiş olduğu halde hiçbir telefon haberi gelme-
hem meraka hem telaşa düştük.

Arkadaşlarımız yakalandırsa, bizi de burada ki-
enseleyebilirler.

hükûmet kuvvetleri "Burada işiniz ne?" diye bize sorar-
bir tedbir olmak üzere konser vermeye geldiğimizi, ma-
çalacağımızı söyleyelim.

Komutanım, siz, afedersiniz zurna çalar mısınız?

Ne demek o?

Hayır yani afedersiniz, herhangi bir bişey çalar mısınız?

Hayır.

Komutanım, siz?

Hayır.

Aksiliğe bakınız ki, aramızda çağı çalmasını bilen yoktu-
(Diğerlerine) Odaları dolaşın, elinize geçen çalgıları ge-
(Seyirciye) Ben bir ut bulup kendimce meşke başladım
arkadaş def, biri de adını bilmediğimiz bir saz geçirdi eli-
(Miralay Ebülhicap'a) Yaverim gidip baksın, arkada-
hükûmeti zaptetmişler mi?

(Seyirciye) Yaver son derecede askeri adımlarla gec-
koyu karanlığına daldı, gidiş o gidiş... Bir daha dönmedi.
İhtilalin fiyaskoyla sonuçlanması ihtimaliyle titrem-
başladım. En iyisi hemen gidip hükûmet makamlarına ih-
ihbar ederek paçamı kurtarmaktı.

Bu saate kadar arkadaşlarımız hükûmet makamlar-
zaptetmiş olmalıdırlar. Siz radyodan iktidarı ele geçirdiği-
ve memlekette hiçbir değişiklik olmayacağı
vatandaşların telaşa kapılmamalarını ilan ediniz...

İhtilalci-

Radyoda bunu söylemek kolay. Ama arkadaşlarımız yakalanıp şimdi hapse atıldılarsa, bizim radyodan hükûmeti ele geçirdiğimizi söylememiz komik olmaz mı?

Biraz sonra da elektrikler söndü. Sigorta attı zannettik, fakat cereyanın kesildiğini anladık.

Kendimi sokağa attım. Sokaklarda tek ışık yoktu. Binecek taşıt da olmadığı için yaya olarak Başnezarete gittim. Miralay Ebülfeddal oradaydı. Ne oldu ya Ebülfeddal?

Miralay Ebülfeddal-

Yakaladım...

İhtilalci-

Kralı mı yakaladınız?

Miralay Ebülfeddal-

Hayır. Bizden başka bir ihtilal komitesi daha varmış, onlar da bu gece ihtilal yapacaklarmış, hükûmet erkanından önce onları yakaladık. Bizden başka hiç kimsenin ihtilal yapmasına müsaade etmeyeceğiz!

İhtilalci-

Az sonra gelen haberlerden o gece birbirinden ayrı dört komitenin ihtilal için harekete geçtiği anlaşıldı.

İhtilalin yapıldığını niçin bana telefonla bildirmediğiniz?

Miralay Ebülfeddal-

Nasıl bildirelim, telefonlar işlemiyor!

İhtilalci-

Bütün telefon hatlarını kesmeyecektiniz!

Miralay Ebülfeddal-

Biz kesmedik, akşam üzeri biraz yağmur çiselemişti ya, ondan bütün telefonlar kesildi.

İhtilalci-

Otomobille birini gönderip haber veremez miydiniz?

Miralay Ebülfeddal-

Sana yağmur çiseledi diyoruz, anlamıyor musun?! Yağmur çiseleyince taşıtlar işlemez Övreke'de, bilmiyor musun?! Yağmur

İhtilalci-

Peki şimdi ne yapacağız, milletin iktidara geçtiğimizden haberi bile yok...

Miralay Ebülfeddal-

Zihnim o kadar karıştı ki, iki el satranç oynamazsam kendimi toparlayamayacağım...

İhtilalci-

Millete iktidara geçtiğimizi bildirmek üzere Radyoevine gitmek üzere yola çıktım. Yolda Binbaşı Habibi ile karşılaştım. Zavallı Binbaşı Habibi yoldaki çamurlardan korunmak için pabuçlarını çıkarıp kolunun altına almıştı.

Binbaşı Habibi-*Giden*

Şu halime bak, bizi ihtilal yapmak zorunda bıraktılar...

İhtilalci-

E sen Hazine Nezaretini zaptetmeyecek miydin? Orası yakındır.

Binbaşı Habibi-

Hazine Nezaretini zaptettim. Fakat hazine boş olduğu için başında nöbetçi bile bırakmadan iki nezareti daha işgal ettim.

د. یوسف

Ferik Hayyam Paşa- İhtilalin bu kadar kolay olduğunu bilseydim, bunu beklemez, daha zabıt vekiliyken ihtilali yapar, birden rütbesine terfi ederdim.

İhtilalci- Tekrar buluştuğumuz arkadaşlarla birlikte "Dürr aldatması kolay mı?" marşını söyleyerek Radyo geldik. (Marş söylenir.)

Ben davudı sesimle mikrofonda Övrekeli'ler'e yaptığımızı ilan ediyordum ki, Hayyam Paşa geldi:

Hayyam Paşa- Boşuna bağırıp duruyorsunuz, yağmur çiselediğinden radyo istasyonu bozuk, teknik arıza var...

İhtilalci- Peki, iktidarı aldığımızı millete nasıl haber vereceğiz ya? Vatandaşlara teker teker mektup yazarak ihtilal olduğunu edilmez ya...

Ebülhicab- Telefonlar çalışmaya başladı, sağa sola telefon söyleyelim, onlar da birbirlerine haber versinler.

İhtilalci- Biz ihtilalciler hepimiz birbirimizi kontrol altında bulundurduğumuz için, Ebülhicab'ın neler konuştuğu paralel telefondan dinliyorduk:

Miralay Ebülhicab- Biz ihtilal komitesi...

Telefondaki Ses- Ne? Ne komitesi?

Miralay Ebülhicab- Şu anda iktidarı ele geçirmiş bulunuyoruz...

Telefondaki Ses- Hay Allah sizden razı olsun... Biz de kimi bulsak da iktidarı devredip şu beladan kurtulsak diye düşünüp duruyorduk.

Miralay Ebülhicab- Sen kimsin?

Ben ihtilal komitesinden Miralay Ebülhicab... hükümeti geçirdik, haberiniz olsun ve hemen başkalarına da haber verin...

Telefondaki Ses- Orası neresi?

Miralay Ebülhicab- Radyoevi. Sen kimsin?

Telefondaki Ses- Ben Sadrazam Muhtar Paşa...

Miralay Ebülhicab- Nee?! (Düşüp bayılır.)

İhtilalci- Yağmur yüzünden telefon hatlarında melanj olmuş, Miralay Ebülhicab bir vatandaşla konuşuyorum diye, Sadrazamı ihtilali ihbar etmişti.

M.evvel İbnibevval- Şu rezilliğe bak, iktidarda olduğumuzdan kimsenin haberi yok!

Hayyam Paşa- İktidarı bırak, şimdi gelip hepimizi tevkif edecekler yahu!

İhtilalci- Sadrazamı neden tevkif etmediniz?

Hayyam Paşa- Yağmur yüzünden. Arabalar işlemiyordu yollarda!

İhtilalci-

Hemen ordan hepimiz biyana sıvışıp vazifelerimizin başına koştuk. Ben de Müdafaa-i Nefis Nezaretindeki odama gidip mahrem evrak dosyasındaki işlerime daldım. Biraz sonra Nazır Hazretleri beni odasına çağırdı:

Nazır- *Yah*

Gizli servislerden aldığımız habere göre, bu gece yağmur yağmazsa bir ihtilalci grubu darbe-i hükûmet yapacaktı. İşte raporlar... Acele tahkik ediniz.

İhtilalci-

Yakalayalım mı Nazır Hazretleri?

Nazır-

Ne münasebet! bilakis hiç haberimiz yokmuş gibi davranacağız ki, ihtilali yapıp hükûmetimizi bu iktidardan belasından halâs etsinler. Yalnız bizim kaçmamız için tayyareler hazır bulunsun.

İhtilalci-

Emin olunuz, biz herşeyi inceden inceye hesaplamıştık, en küçük ve uzak bir ihtimali bile gözden uzak tutmamıştık. Tarihteki ihtilallerin hiçbirisi, bizimki kadar dikkatle hesaplanmamış ve yanlışsız yapılmamıştır. Yalnız bitek şey unutmuşuz: Takvime bakmayı... Takvime bakmış olsaydık temmuz ortalarının Övreke'de az da olsa yağışlı geçtiğini görecektik. Her nasıl olmuşsa, ihtilal telaşı yüzünden komitedeki arkadaşların hiçbirisi radyodan hava raporunu dinlemeyi de akıl edememiş. Meteoroloji Müdürlüğüne telefon edip hava durumunu sormayı da düşünemedik. Bizim Övreke'de genellikle temmuzun ortalarında birazcık yağmur serpelemesinin ne demek olduğunu bilir misiniz: Bütün hayat durur... Birkaç damla yağmur düşer düşmez radyolar çalışmaz, gazeteler çıkmaz, telefonlarda konuşulmaz, havagazı, elektrik ve sular kesilir, vapur, tren, uçak, otobüs, otomobil, yani hiçbir taşıt işlemez. Nasıl olup da Övreke'de temmuzda yağmur çiselediğini unutmuş olduğumuza hala şaşmaktayım. Ne budalalık Allahım!

Biz o ihtilali yapalı tam beş yıl oldu. Hakikatte şimdi bizim iktidarda olmamız gerekirdi, ama ne yazık ki iktidarı devirip ele geçirdiğimizi millete duyuramadık. Millete duyuramadıktan sonra iktidarın sahibi olmuşsun, kaç para eder!

İNSANLAR UYANIYOR

(Yazar, Bakkal, Manav, Kahveci, Dilenci)

Yazar

Son hapisliğim çok zor gelmişti. Cezaevinden çıktıktan sonra, kendimi kentin kalabalığı içinde büsbütün yalnız buldum. Karım, daha cezaevindeyken benden boşanmıştı.

Bu durumdan insan ister istemez karamsarlığa düşer, hele parası, bir geçim yolu da yoksa... Politikadan elimi eteğimi çekip geçinebileceğim bir iş mi aramalıydim?

İlkin başımı sokacak bir dam altı bulmam gerekiyordu. Kentin orta yerlerindeki evlerin kirası çok yüksekti. Kiramı ödeyemediğim için icra memurlarının evime gelip, külüstür yazı makinemi, biriki parça eskipüskü eşyayı haczetmelerinden; komşularımın bana bir yabancı yaratığa bakar gibi, süzerek bakmalarından; meraklı gözlerden, düşman bakışlardan bıkmıştım. Onun için uzaklarda, تنها bir yerlerde, ucuz, küçücük bir kiralık ev arıyordum.

Araya taraya buldum böyle bir yer; birbuçuk odalı küçücük bir gecekondur. Yaya gidişle kente iki saat uzaklıkta, bir tepe üzerine kurulmuş beş on gecekonduluk bir küçümencik mahalleydi burası.

Ne var ki hala işsizdim. O kadar iş aradığım halde bulamıyordum. İş verecek gibi olup, benim hemen arkamdan gelen polisten kimliğimi öğrenenler iş vermekten vazgeçiyorlardı.

Hiç olmazsa, oturduğum gecekondunun kirasından kurtulmak için, bir arkadaşımın kentte bir apartmandaki tek odasını onunla bölüşecektim. Arkadaşımın bu önerisini kabul ettim ama, gecekondudan çıkmam kolay değildi. Bakkala, manava, çok küçük de olsa borcum vardı. Borcumu ödemem gerekirdi.

Bir gece evde, neyimi satıp da borçlarımı ödeyeceğimi, nasıl taşınacağımı düşünürken kapı çalındı. Gelenler dört kişiydi; bakkal, manav, kır kahvesinin sahibi, bir de mahallenin dilencisi...

Kusura bakmayın, size ikram edecek ne kahvem, ne de başka şeyim var...

BAKKAL - Zarar yok beyim, biz bişeyler getirdik, işte kahve, işte şeker...

MANAV - Duyduğumuz doğruysa, buradan taşınıyormuşsunuz?

YAZAR - Evet, taşınacağım... İyi ama, siz nerden duydunuz taşınacağımı?

KAHVECİ - Biz duyarız beyim, hem de yerinden duyarız...

- YAZAR - Merak etmeyin, sizlere borcumu ödemedem taşınacak değilim...
- KAHVECİ- Şimdi ayıp ettin işte ağabey, senden alacak isteyen mi var?
- BAKKAL - Sözünü etmeye bile değmez beyim, zaten kaç para ki...
- MANAV - Benden yana helal olsun, katiyen istemem ve de versen de almam
- YAZAR - Ama niçin?
- MANAV - Biz senin değerini bilenlerdeniz beyim... Senin bize çok iyiliğin var.
- YAZAR - Estağfurullah...
- Demek beni tanıyorlar, bu halk için çalıştığımı biliyorlardı. Ne di umutsuzluğa kapılmışım, ne diye karamsarlaşmışım da, politikada çekilmeye kalkışmışım. Hiç bu insanlar bırakılır mıydı?
- KAHVECİ- Vazgeçin burdan taşınmaktan, çok rica ederiz...
- MANAV - Evet, bunu ricaya geldik...
- YAZAR - Taşınmak zorundayım, çünkü kira veremiyorum...
- MANAV - Biliyoruz, herbişeyi biliyoruz. Biz, bura esnafı düşündük, taşındı sonunda sizin kiranızı aramızda toplayıp her ay ödemeye karar verdik. Yeter ki siz burdan çıkmayın...
- BAKKAL - Bizden ayrılmayın yeter, kirayı hiç düşünmeyin...
- YAZAR - Halk uğruna bunca yıllık mücadele sonunda, bana ilk kez değe veriliyordu. Kim ne derse desin, memlekette büyük bir gelişme insanlarda büyük bir uyanma vardı. Demek bunca yıl boşuna çalışmamıştık.
- Çok teşekkür ederim, sağolun, beni çok duygulandırdınız. Ama kabu edemem yardımınızı...
- KAHVECİ- Bizim istediğimiz, sizin bu mahalleden, bizden uzaklaşmamanız...
- YAZAR - Ben ne yaptım ki size, burdan ayrılmamı istemiyorsunuz?
- BAKKAL - Daha ne yapacaksınız, sizin iyiliğinizi unutamayız. Siz bu gecekonduya taşınınca, sizi dikizleyip gözaltında tutmak için, çöpçü kılığında, boyacı kılığında polisler geldi. O polisleri kontrol için de daha başka polisler geldi. Buraları ana-baba günü oldu. İkkin bizden sorup öğrenirledi sizin neler yaptığınızı...
- MANAV - Bunlar hep bizden alışverişe başladılar... Sonra eskici geldi, kundura tamircisi, şekerci, turşucu, simitçi filan geldi.
- KAHVECİ- Ben de, bir kahve açıp sayende geçinmeye başladım beyim. Akşama kadar kahvemde oturuyor, tavla iskambil oynuyorlar, en azından üçer dörder kahve içseler, tamam.
- YAZAR - Bunların hepsi sivil polis mi?
- KAHVECİ- Polis olanı da var, olmayanı da... Bir yerde on kişi birikti mi, yanına elli kişi toplaşır... Şimdi siz burdan taşınırsanız, burası yine eski haline dönecek... Arkanızdan bütün polisler gider.

- BAKKAL - İşte, o zaman yandık!
MANAV - Fakir fukaraya acıyın!
KAHVECİ- Hiç olmazsa, biz bir sermaye toplayana kadar buradan taşınmasanız...
YAZAR - Peki, burdan taşınmayacağım ama, alın şu getirdiklerinizi...
MANAV - Öbür arkadaşlara müjdeyi verelim mi?
YAZAR - Evet, taşınmayacağım... Sizden bişey istediğim de yok...
KAHVECİ- Allah razı olsun...

20/A

BİR ÇİN HİKAYESİ

(Polis Şefi, Dilenci)

- POLİS ŞEFİ- Pşt, bana bak! Nerelerdesin? Bu güne kadar hiç rapor vermedin?
DİLENCİ - Rapor? Raporu sunacağım komserim... Hazırlamıştım. Bir dakika! Nereye koydum onu yahu?
POLİS Ş. - Evet? Raporu bekliyorum!
DİLENCİ - İşte raporum komserim, buyrun!
POLİS Ş. - (Raporu okur.) Bana bak, çıldırdın mı sen? Ne istifası? Emekliye ayrılmana şurda ne kaldı? Bu kadar yıllık emeğini, hizmetini nasıl tepersin?
DİLENCİ - Teperim komserim.
POLİS Ş. - Senin gibi tecrübeli bir polis memuru, şunun şurasında emekli olmana bu kadar kısa bir zaman varken...
DİLENCİ - Olsun komserim, basbayağı teperim.
POLİS Ş. - Bana yutturamazsın, bunda bir iş var... Nedir, söyle!
DİLENCİ - Bakın komserim. Nerdeydi o? Hah, bakın komserim. Dilencilikten kazandığım paranın hesabı. Hani ben bütün bu paraları sizin sayenizde kazandım da ondan işin iç yüzünü açıklıyorum. Yoksa başka birine hiçbir zaman söylemezdim. Sizin de öteki arkadaşlara bişey çitlatmamanızı rica edeceğim.
POLİS Ş. - Vay anasını! Ulan bu ne?... Bana bak, sakın sen de kimseye ağzından bişey kaçırma. Aramızda kalsın; çünkü kalabalık caddelerden birinde uygun bir köşe bulup ben de işe başlayacağım.

SELAM

- nam* - Selam Türkiyem! Gözyaşlarında gülenlerim, kahkahalarında ağlayanlarım, selam!
- APD* - Keloğlanlarım, Nasrettin Hoca'larım, Bektaşî'lerim, Köroğlu'larım, selam! Sizlerde gülüp ve de sizlerde ağlayıp ve de sizlerde düşünüp ve de sizlerde kızan insanlarım, selam!
- Alper* - 1 Mayıslarım, 23 Nisanlarım, 30 Ağustoslarım, selam!
- Sibel* - Dört yıl "muvazzaf", üç yıl "ihtiyat", iki yıl "redif" askerliğini yapıp, son "müstahfız" askerliğinden bir daha Annaç köyüne dönemeyen Büyük babamın yattığı bilinmez toprağa selam! Türkülerdeki Türkiye'ye selam!
- OSMAY* - "Çanakkale içinde vurdular beni"; beni de sizinle...
"Ölmeden mezara koydular beni"; beni de sizinle...
Selam sizlere!
- İsmail* - "Uryan geldim, gene uryan giderim
Ağır çittim, döner harmanım mı var?
Can alıcı gelmiş canım almaya
Benim can vermeye dertanım mı var?"
Dermanı tükenenlere selam!
- Hamik* - "Burası Muş'tur
Yolu yokuştur
Giden gelmiyor
Acep ne iştir?" ...
Gidip de gelmeyenlere, geride bekleyenlere selam!
- Cem* - "Kimi vergi, kimi sorgu yazıyor
Can dayanmaz kul canından beziyor"...
Canından bezmişlerim benim, selam!
- Sevil* - "Ferman padişahın, dağlar bizimdir" diyenlerim, selam!
Birinin yiyip, bininin baktığı, ama yine de kıyametin kopmadığı yurdum, karınları aç, gözleri tok insanlarım, selam!
- Ben* - "Akıl almaz şu feleğin işi ne
Ağa olmak, paşa olmak boşuna
Gelir bir taş değer bir gün başına
İnsanoğlu baki değil devrilir!"
Bütün devrilmişlere, bütün devrileceklerle selam!

- Deri 2
- "Ankaranın taşına bak"...
- Kulu
- Ankara'nın taşına selam!
- Hüseyin
- "Gözlerimin yaşına bak"...
- Erkan
- Gözyaşlarına selam!
- Ercan
- "Şu feleğin işine bak"...
- Yıldı
- Gözün körola felek, sana da selam!
- İlker
- Şairlerine düşman... Yavrularının en değerlilerinin başını ezen yurdum, selam...
- Murat
- Bir zaman frank, bir zaman mark pazarı, bir zaman sterlin, bir zaman dolar pazarı olan yurdum, selam!
- Öpül
- Atom çağını, elden aldığı lüks arabaya "Maşallah" asarak yaşayan yurdum, selam! Emeğinin terinden süzölmüş altınları verip, Kâbe'den zenzem getirenlere selam!
- Seadet
- Kendi kendisinin olamamış Türkiyem, selam!
- Serkan
- Dokuz köyden koğulanlarına, onuncu köyün kapılarını kapatan Türkiyem, selam!
- Mahmut
- Bir umudu şu dağın ardındaki öbür dünyada kalmış insanlarım, selam!
- Apo
- Denize düşenlerinin yılanı sarıldığı Ölkem halkı, selam!
- S. 68
- "Bizden selam olsun Bolu beyine!", derebeyine, beylerbeyine! Toprak ağalarına, çamur ağalarına, su, deniz ve hava ve yer ve gök ağalarına, apartman ağalarına, para ağalarına, fabrika ağalarına, basın ağalarına selam!
- Bu yeryüzü, yeryüzü olalı beri, yeryüzünde kendiliğinden ne varsa, onları satan Ölkem: Tütün ve fındık ve palamut ve deri ve barsak ve pamuk ve salyangoz ve insan gücü ve delikanlılarını ve genç kızlarını ve alınterini ve göznurunu ve gözyaşını ve kanını ve iliğini...
- İsa'dan önceki yirminci yüzyılı satıp, İsa'dan sonraki yirminci yüzyılı satın almakta olan Türkiyem, selam!

22.

ALAFRANGA ŞARKI: UZATMA SÖZÜ

Şaşılabak çok şeyler görmüşüz bu diyarda,
İnsanlardan sürüler, kurt çobanlar görmüşüz!

Aptal dostlarımızdan yıllarca çekmişiz biz,
Derdimizi anlayan ne düşmanlar görmüşüz!

El-etek öpmek için kalmayınca bir insan,
Dalkavukluk edilen patlıcanlar görmüşüz.

Bir kafiye uğruna uzatma artık sözü,
Daha sen leb demeden anlayanlar görmüşüz!

OYUNUN SONU